

Rok 1913.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XIV. — Wydana i rozesłana dnia 28. lutego 1913.

Treść: *M* 33. Układy międzynarodowe w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do zderzenia się okrętów oraz w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do udzielania pomocy i ratunku w niebezpieczeństwie na morzu.

33.

Układy międzynarodowe

z dnia 23. września 1910

w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do zderzenia się okrętów
oraz w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do udzielania
pomocy i ratunku w niebezpieczeństwie na morzu.

(Podpisane w Brukseli dnia 23. września 1910, ratyfikowane przez Jego c. i k. Apostolską Mość w Wiedniu dnia 23. stycznia 1913, dokumenty ratyfikacyjne złożono w Brukseli dnia 1. lutego 1913.)

I.

Układ międzynarodowy z dnia 23. września 1910

w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do zderzenia się okrętów.

Nos Franciscus Josephus Primus

divina favente clementia

Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae
Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a plenipotentariis Nostris atque ab illis plurium potestatum ad unificationem regularum quarundam ad obligationes ex navium in mari collisionibus spectantium praevis collatis consiliis mutisque deliberationibus conventio die vicesima tertia septembris anni millesimi nongentesimi decimi Bruxellis inita et signata est, tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

(Przekład.)

Convention

pour l'unification de certaines règles en matière d'abordage.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire allemand; le Président de la République Argentine; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie: pour l'Autriche et pour la Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; le Président des États-Unis du Brésil; le Président de la République du Chili; le Président de la République de Cuba; Sa Majesté le Roi de Danemark; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président des États-Unis d'Amérique; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes; Sa Majesté le Roi des Hellènes; Sa Majesté le Roi d'Italie; Sa Majesté l'Empereur du Japon; le Président des États-Unis Mexicains; le Président de la République de Nicaragua; Sa Majesté le Roi de Norvège; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies; Sa Majesté le Roi de Suède; le Président de la République de l'Uruguay,

Ayant reconnu l'utilité de fixer de commun accord certaines règles uniformes en matière d'abordage, ont décidé de conclure une Convention à cet effet et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires, savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand:

M. Kracker de Schwartzenfeldt, Chargé d'Affaires d'Allemagne à Bruxelles;

M. le Dr. Struckmann, Conseiller Intime Supérieur de Régence, Conseiller rapporteur au Département Impérial de la Justice;

Układ

w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do zderzenia się okrętów.

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski, w imieniu Państwa niemieckiego; Prezydent Rzeczypospolitej argentyńskiej; Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Apostolski Król węgierski, za Austryę i za Węgry; Najjaśniejszy Król Belgów; Prezydent Stanów Zjednoczonych brazylijskich; Prezydent Rzeczypospolitej Chile; Prezydent Rzeczypospolitej Kuba; Najjaśniejszy Król duński; Najjaśniejszy Król hiszpański; Prezydent Stanów Zjednoczonych amerykańskich; Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej; Najjaśniejszy Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi oraz brytańskich posiadłości zamorskich, Cesarz indyjski; Najjaśniejszy Król Hellenów; Najjaśniejszy Król włoski; Najjaśniejszy Cesarz japoński; Prezydent Stanów Zjednoczonych meksykańskich; Prezydent Rzeczypospolitej Nikaragua; Najjaśniejszy Król Norwegów; Najjaśniejsza Królowa Niderlandów; Najjaśniejszy Król Portugalii i Algarbii; Najjaśniejszy Król rumuński; Najjaśniejszy Cesarz wszech Rosyan; Najjaśniejszy Król szwedzki; Prezydent Rzeczypospolitej Urugway

postanowili, w przekonaniu o potrzebie wspólnego ustanowienia jednolitych norm co do zderzenia się okrętów, zawrzeć w tym celu układ i wobec tego ustanowili swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski w imieniu Państwa niemieckiego:

pana Krackera de Schwartzenfeldt, niemieckiego agenta dyplomatycznego w Brukseli;

pana Dr. Struckmanna, Tajnego Nadradcę Rządu, referującego radcę w Państwowym Urzędzie sprawiedliwości;

Le Président de la République Argentine:

S. Exc. M. A. Blancas, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Argentine près Sa Majesté le Roi des Belges;

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc., et Roi Apostolique de Hongrie:

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

S. Exc. M. le Comte de Clary et Aldringen, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

Pour l'Autriche:

M. le Dr. Stephen Worms, Conseiller de Section au Ministère I. R. Autrichien de Commerce;

Pour la Hongrie:

M. le Dr. François de Nagy, Secrétaire d'État e. r., Professeur ordinaire à l'Université Royale de Budapest. Membre de la Chambre Hongroise des Députés;

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. Beernaert, Ministre d'État, Président du Comité Maritime International;

M. Capelle, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Directeur Général du Commerce et des Consulats au Ministère des Affaires Étrangères;

M. Ch. Le Jeune, Vice-Président du Comité Maritime International;

M. Louis Franck, Membre de la Chambre des Représentants, Secrétaire Général du Comité Maritime International;

M. P. Segers, Membre de la Chambre des Représentants;

Le Président des États-Unis du Brésil:

M. le Dr. Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes, Professeur à la Faculté libre des sciences juridiques et sociales de Rio de Janeiro, Membre de l'Académie brésilienne;

Le Président de la République du Chili:

S. Exc. M. F. Puga-Borne, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République du Chili près Sa Majesté le Roi des Belges;

Prezydent Rzeczypospolitej argentyńskiej:

Jego Ekscelencyę pana A. Blancas, nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra Rzeczypospolitej argentyńskiej przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Apostolski Król węgierski:

za Austryę i za Węgry:

Jego Ekscelencyę pana hrabiego Clary i Aldringen, Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

za Austryę:

pana Dr. Stefana Wormsa, radcę sekcynego w c. k. austriackiem Ministerstwie handlu;

za Węgry:

pana Dr. Franciszka de Nagy, em. sekretarza stanu, zwyczajnego profesora król. Uniwersytetu w Budapeszcie, członka węgierskiej Izby posłów;

Najjaśniejszy Król Belgów:

pana Beernaert, Ministra stanu, prezydenta Comité Maritime International;

pana Capelle, nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra, generalnego dyrektora handlu i konsulatów w Ministerstwie spraw wewnętrznych;

pana Ch. Le Jeune, wiceprezydenta Comité Maritime International;

pana Louis Franck, członka Izby reprezentantów, generalnego sekretarza Comité Maritime International;

pana P. Segers, członka Izby reprezentantów;

Prezydent Stanów Zjednoczonych brazylijskich:

pana Dr. Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes, profesora wolnego Fakultetu nauk prawnych i społecznych w Rio de Janeiro, członka akademii brazylijskiej;

Prezydent Rzeczypospolitej Chile:

Jego Ekscelencyę pana F. Puga-Borne, nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra Rzeczypospolitej Chile przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Le Président de la République de Cuba:

M. Francisco Zayas y Alfonso, Ministre Résident de la République de Cuba à Bruxelles;

Sa Majesté le Roi de Danemark:

M. W. de Grevenkop Castenskiold, Ministre Résident de Danemark à Bruxelles;

M. Herman Barclay Halkier, Avocat à la Cour suprême de Danemark;

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

S. Exc. M. de Baguer y Corsi, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

Don Juan Spottorno, Auditeur Général de la Marine Royale;

Don Ramon Sanchez Ocaña, Chef de division au Ministère de la Justice, Ancien Magistrat d'Audience territoriale;

Don Faustino Alvarez del Manzano, Professeur à l'Université Centrale de Madrid;

Le Président des États-Unis d'Amérique:

M. Walter C. Noyes, Juge à la Cour de circuit des États-Unis à New-York;

M. Charles C. Burlingham, Avocat à New-York;

M. A. J. Montague, Ancien Gouverneur de l'État de Virginie;

M. Edwin W. Smith, Avocat à Pittsburg;

Le Président de la République Française:

S. Exc. M. Beau, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Française près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Lyon-Caen, Membre de l'Institut, Professeur de la Faculté de droit de Paris et l'École des Sciences politiques, Président de l'Association française de droit maritime;

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes:

S. Exc. Sir Arthur Hardinge, K. C. B., K. C. M. G., Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

The Honourable Sir William Pickford, Juge à la Haute Cour de Londres;

Prezydent Rzeczypospolitej Kuba:

pana Francesco Zayas y Alfonso, ministra-rezydenta Rzeczypospolitej Kuba w Brukseli;

Najjaśniejszy Król duński:

pana W. de Grevenkop Castenskiold, duńskiego ministra-rezydenta w Brukseli;

pana Hermana Barclay Halkier, adwokata przy Najwyższym Trybunale duńskim;

Najjaśniejszy Król hiszpański:

Jego Ekscelencyę pana de Baguer y Corsi, Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Don Juan Spottorno, generalnego audytora królewskiej marynarki;

Don Ramon Sanchez Ocaña, szefa oddziału w Ministerstwie sprawiedliwości, byłego sędziego przy sądzie krajowym wyższym;

Don Faustino Alvarez del Manzano, profesora na Centralnym uniwersytecie w Madrycie;

Prezydent Stanów Zjednoczonych amerykańskich:

pana Waltera C. Noyes, sędziego przy Sądzie obwodowym Stanów Zjednoczonych w Nowym Yorku;

pana Charles C. Burlingham, adwokata w Nowym Yorku;

pana A. J. Montague, byłego gubernatora Stanów Virginii;

pana Edwina W. Smith, adwokata w Pittsburgu;

Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej:

Jego Ekscelencyę pana Beau, nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra Rzeczypospolitej francuskiej przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

pana Lyon-Caen, członka Instytutu, profesora na Wydziale prawnym w Paryżu i w Szkole nauk politycznych, prezydenta francuskiego Stowarzyszenia dla prawa morskiego;

Najjaśniejszy Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi oraz brytańskich posiadłości zamorskich, Cesarz indyjski:

Jego Ekscelencyę Sir Artura Hardinge, K. C. B., K. C. M. G., Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Honourable Sir William Pickford, sędziego przy wysokim Trybunale Londynu;

M. Leslie Scott, Conseiller du Roi, à Londres;

The Honourable M. Hugh Godley, Avocat à Londres;

Sa Majesté le Roi des Hellènes:

M. Georges Diobouniotis, Professeur agrégé à l'Université d'Athènes;

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. le Prince de Castagneto Caracciolo, Chargé d'Affaires d'Italie à Bruxelles;

M. François Berlingieri, Avocat, Professeur à l'Université de Gênes;

M. François Mirelli, Conseiller à la Cour d'Appel de Naples;

M. César Vivante, Professeur à l'Université de Rome;

Sa Majesté l'Empereur du Japon:

S. Exc. M. K. Nabeshima, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Yoshiyuki Irié, Procureur et Conseiller au Ministère de la Justice du Japon;

M. Takeyuki Ishikawa, Chef de la Division des Affaires Maritimes à la Direction des Communications du Japon;

M. M. Matsuda, Deuxième Secrétaire de la Légation du Japon à Bruxelles;

Le Président des États-unis Mexicains:

S. Exc. M. Olarte, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire des États-Unis Mexicains près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Victor Manuel Castillo, Avocat, Membre du Sénat;

Le Président de la République de Nicaragua:

M. L. Vallez, Consul Général de la République de Nicaragua à Bruxelles;

Sa Majesté le Roi de Norvège:

S. Exc. M. le Dr. G. F. Hagerup, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Christian Théodor Boe, Armateur;

pana Leslie Scott, radcę królewskiego w Londynie;

Honourable Mr. Hugh Godley, adwokata w Londynie;

Najjaśniejszy Król Hellenów:

pana Georga Diobouniotis, profesora Uniwersytetu w Atenach;

Najjaśniejszy Król włoski:

Księcia de Castagneto Caracciolo, włoskiego agenta dyplomatycznego w Brukseli;

pana Francesco Berlingieri, adwokata, profesora Uniwersytetu w Genui;

pana Francesco Mirelli, radcę Trybunału apelacyjnego w Neapolu;

pana Cezara Vivante, profesora Uniwersytetu w Rzymie;

Najjaśniejszy Cesarz japoński:

Jego Ekscelencyę pana K. Nabeshima, Swego nadzwyczajnego posła i pełnomocnionego Ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

pana Yoshiyuki Irié, prokuratora i radcę w japońskim Ministerstwie sprawiedliwości;

pana Takeyuki Ishikawa, szefa oddziału morskiego w japońskiej Dyrekcji komunikacji;

pana M. Matsuda, drugiego sekretarza japońskiego Poselstwa w Brukseli;

Prezydent Stanów Zjednoczonych meksykańskich:

Jego Ekscelencyę pana Olarte, nadzwyczajnego posła i pełnomocnionego ministra Stanów Zjednoczonych meksykańskich przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

pana Wiktora Emanuela Castillo, adwokata, członka Senatu;

Prezydent Rzeczypospolitej Nikaragua:

pana L. Vallez, generalnego konsula Rzeczypospolitej Nikaragua w Brukseli;

Najjaśniejszy Król norweski:

Jego Ekscelencyę pana Dr. G. F. Hagerup, Swego nadzwyczajnego posła i pełnomocnionego Ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

pana Chrystyana Teodora Boe, właściciela statków;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

M. le Jonkheer P. R. A. Melvill van Carnbee, Chargé d'Affaires des Pays-Bas à Bruxelles;

M. W. L. P. A. Molengraaff, Docteur en droit, Professeur à l'Université d'Utrecht;

M. B. C. J. Loder, Docteur en droit, Conseiller à la Cour de Cassation de La Haye;

M. C. D. Asser jr., Docteur en droit, Avocat à Amsterdam;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves:

M. Antonio Duarte de Oliveira Soares, Chargé d'Affaires de Portugal à Bruxelles;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

S. Exc. M. Djuvara, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies:

M. C. Nabokoff, Premier Secrétaire de l'Ambassade de Russie à Washington;

Sa Majesté le Roi de Suède:

S. Exc. M. le comte J. J. A. Ehrensvard, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Einar Lange, Directeur de la Société d'assurance de bateaux à vapeur de Suède;

Le Président de la République de l'Uruguay:

S. Exc. M. Luis Garabelli, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République de l'Uruguay près Sa Majesté le Roi des Belges;

Lesquels, à ce dûment autorisés, sont convenus de ce qui suit:

Article premier.

En cas d'abordage survenu entre navires de mer ou entre navires de mer et bateaux de navigation intérieure, les indemnités dues à raison des dommages causés aux navires, aux choses ou personnes se trouvant à bord sont réglées conformément aux dispositions suivantes, sans qu'il y ait à tenir compte des eaux où l'abordage s'est produit.

Najjaśniejsza Królowa Niderlandów:

pana Jonkheer P. R. A. Melvill van Carnbee, niderlandzkiego agenta dyplomatycznego w Brukseli;

pana W. L. P. A. Molengraaff, doktora praw, profesora Uniwersytetu w Utrechcie;

pana B. C. J. Loder, Doktora praw, radcę Trybunału kasacyjnego w Hadze;

pana C. D. Asser junior, Doktora praw, adwokata w Amsterdamie;

Najjaśniejszy Król Portugalii i Algarbii:

pana Antonio Duarte de Oliveira Soares, portugalskiego agenta dyplomatycznego w Brukseli;

Najjaśniejszy Król rumuński:

Jego Ekscelencyę pana Djuvara, Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Najjaśniejszy Cesarz wszech Rosyan:

pana C. Nabokoff, pierwszego sekretarza rosyjskiego Poselstwa w Waszyngtonie;

Najjaśniejszy Król szwedzki:

Jego Ekscelencyę pana hrabiego J. J. A. Ehrensvarda, Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

pana Einar Lange, dyrektora szwedzkiego Towarzystwa ubezpieczeń parowców;

Prezydent Rzeczypospolitej Uruguay:

Jego Ekscelencyę pana Luis Garabelli, nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra Rzeczypospolitej Uruguay przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

którzy, upoważnieni do tego w należytej formie, ułożyli zgodnie następujące postanowienia:

Artykuł 1.

W razie zderzenia się okrętów morskich lub okrętów żeglugi morskiej i śródlądowej określa się odpowiedzialność za szkodę, wyrządzoną okrętom lub znajdującym się na pokładzie rzeczom lub osobom, według następujących przepisów bez względu na to, na jakich wodach przyszło do zderzenia.

Article 2.

Si l'abordage est fortuit, s'il est dû à un cas de force majeure, ou s'il y a doute sur les causes de l'abordage, les dommages sont supportés par ceux qui les ont éprouvés.

Cette disposition reste applicable dans le cas où, soit les navires, soit l'un d'eux, sont au mouillage au moment de l'accident.

Article 3.

Si l'abordage est causé par la faute de l'un des navires, la réparation des dommages incombe à celui qui l'a commise.

Article 4.

S'il y a faute commune, la responsabilité de chacun des navires est proportionnelle à la gravité des fautes respectivement commises; toutefois si, d'après les circonstances, la proportion ne peut pas être établie ou si les fautes apparaissent comme équivalentes, la responsabilité est partagée par parts égales.

Les dommages causés soit aux navires, soit à leurs cargaisons, soit aux effets ou autres biens des équipages, des passagers ou d'autres personnes se trouvant à bord sont supportés par les navires en faute, dans ladite proportion, sans solidarité à l'égard des tiers.

Les navires en faute sont tenus solidairement à l'égard des tiers pour les dommages causés par mort ou blessures, sauf recours de celui qui a payé une part supérieure à celle que, conformément à l'alinéa premier du présent article, il doit définitivement supporter.

Il appartient aux législations nationales de déterminer, en ce qui concerne ce recours, la portée et les effets des dispositions contractuelles ou légales qui limitent la responsabilité des propriétaires de navires à l'égard des personnes se trouvant à bord.

Article 5.

La responsabilité établie par les articles précédents subsiste dans le cas où l'abordage est causé par la faute d'un pilote, même lorsque celui-ci est obligatoire.

Article 6.

L'action en réparation des dommages subis par suite d'un abordage n'est subordonnée ni à un prêtêt, ni à aucune autre formalité spéciale.

Artykuł 2.

Jeżeli zderzenie się spowodowało przypadek lub siła wyższa, lub jeżeli zachodzi niepewność co do jego przyczyn, ponoszą szkodę ci, którzy jej doznali.

To samo obowiązuje także wtedy, jeżeli okręty lub jeden z nich w czasie wypadku stały na kotwicy.

Artykuł 3.

Jeżeli zderzenie się spowodowane zostało zawinieniem jednego z okrętów, to obowiązek wynagrodzenia szkody ciąży na tym okręcie, który ponosi winę.

Artykuł 4.

W razie wspólnego przewinienia, obowiązane są okręty do wynagrodzenia szkody w stosunku do wielkości spadającej na nie winy; jeżeli jednak według zachodzących okoliczności nie można ustalić tego stosunku lub zawinienie obu stron jest równie ciężkie, to okręty są obowiązane w równych częściach do wynagrodzenia szkody.

Okręty, które zawiniły, ponoszą w wymienionym stosunku szkodę, wyrządzoną okrętom lub ich ładunkowi albo też pakunkom podróżnym lub innym przedmiotom, należącym do załogi, podróżnych lub innych osób, znajdujących się na pokładzie, nie odpowiadając wobec osób trzecich jako łącznie zobowiązane.

Okręty, które zawiniły, odpowiadają wobec osób trzecich jako łącznie zobowiązane za szkodę, spowodowaną zabiciem lub uszkodzeniem ciała, przyczem zastrzega się prawo zwrotnego poszukiwania dla tego okrętu, który zapłacił więcej, niż na niego ostatecznie przypada po myśli ustępu 1.

Oznaczenie, jaką doniosłość i jaki skutek mają ze względu na to prawo zwrotnego poszukiwania umowne lub ustawowe, postanowienia, ograniczające odpowiedzialność właścicieli okrętów wobec osób na okrętach się znajdujących, pozostawia się ustawodawstwu poszczególnych państw.

Artykuł 5.

Odpowiedzialność, przewidziana w poprzednich artykułach, zachodzi także w tym przypadku, jeżeli zderzenie się spowodowane zostało przewinieniem rotmiana i to nawet wtedy, jeżeli ten ostatni jest rotmanem koniecznym.

Artykuł 6.

Roszczenie o zwrot szkody, powstałej wskutek zderzenia, nie jest zależne ani od wniesienia protestu, ani od zachowania innej jakiej formalności.

Il n'y a point de présomptions légales de faute quant à la responsabilité de l'abordage.

Article 7.

Les actions en réparation de dommages se prescrivent par deux ans à partir de l'événement.

Le délai pour intenter les actions en recours admises par l'alinéa 3 de l'article 4 est d'une année. Cette prescription ne court que du jour du paiement.

Les causes de suspension et d'interruption de ces prescriptions sont déterminées par la loi du tribunal saisi de l'action:

Les Hautes Parties contractantes se réservent le droit d'admettre dans leurs législations, comme prorogeant les délais ci-dessus fixés, le fait que le navire défendeur n'a pu être saisi dans les eaux territoriales de l'État dans lequel le demandeur a son domicile ou son principal établissement.

Article 8.

Après un abordage, le capitaine de chacun des navires entrés en collision est tenu, autant qu'il peut le faire sans danger sérieux pour son navire, son équipage et ses passagers, de prêter assistance à l'autre bâtiment, à son équipage et à ses passagers.

Il est également tenu dans la mesure du possible de faire connaître à l'autre navire le nom et le port d'attache de son bâtiment, ainsi que les lieux d'où il vient et où il va.

Le propriétaire du navire n'est pas responsable à raison de la seule contravention aux dispositions précédentes.

Article 9.

Les Hautes Parties contractantes, dont la législation ne réprime pas les infractions à l'article précédent, s'engagent à prendre ou à proposer à leurs Législatures respectives les mesures nécessaires pour que ces infractions soient réprimées.

Les Hautes Parties contractantes se communiqueront, aussitôt que faire se pourra, les lois et les règlements qui auraient déjà été édictées, ou qui viendraient à l'être dans leurs États pour l'exécution de la disposition précédente.

Article 10.

Sous réserve de conventions ultérieures, les présentes dispositions ne portent point atteinte aux règles sur la limitation de responsabilité des proprié-

Odnosnie do odpowiedzialności za zderzenie nie istnieje domniemanie prawne zawinienia.

Artykuł 7.

Roszczenia o odszkodowanie przedawniają się po upływie dwóch lat od zdarzenia.

Czasokres przedawnienia przewidzianego w artykule 4., ustępie 3., roszczenia zwrotnego poszukiwania wynosi jeden rok. Czasokres ten zaczyna biec dopiero od dnia uiszczenia zapłaty.

Przyczyny wstrzymania i przerwy tych przedawnień ocenia się według prawa sądu, do którego się zwrócono o pomoc.

Wysokie Strony kontraktujące zastrzegają sobie prawo zezwolenia w swem ustawodawstwie na przedłużenie wyżej ustanowionych czasokresów na podstawie tej okoliczności, że okrętu, którego dotyczy roszczenie, nie można było zająć na wodach, należących do terytorium tego państwa, w którym powód ma swoje miejsce zamieszkania lub główną siedzibę swego przedsiębiorstwa.

Artykuł 8.

Po zderzeniu się okrętów obowiązany jest kapitan każdego z tych okrętów do udzielenia pomocy drugiemu okrętowi, jego załodze i podróżnym, o ile może to uczynić bez poważnego niebezpieczeństwa dla swego okrętu, jego załogi i podróżnych.

Taksamo jest on obowiązany do oznajmienia drugiemu okrętowi, o ile to jest możliwe, nazwy i przystani ojczystej swego okrętu oraz miejsca, z którego okręt przybywa i miejsca, do którego zdąży.

Działanie wbrew powyższym przepisom nie uzasadnia samo przez się odpowiedzialności właściciela okrętu.

Artykuł 9.

Wysokie Strony kontraktujące, których ustawodawstwo nie karze wykroczeń przeciw powyższym artykułom, zobowiązują się wydać zarządzenia potrzebne dla karania tych wykroczeń lub przedłożyć swym korporacyom prawodawczym wnioski co do tych zarządzeń.

Wysokie Strony kontraktujące oznajniają sobie wzajemnie w czasie, o ile możliwości jak najkrótszym, ustawy i rozporządzenia, które na obszarach ich państw już wydano lub które w przyszłości jeszcze będą wydane w celu wykonania powyższego postanowienia.

Artykuł 10.

Niniejsze postanowienia nie naruszają istniejących w poszczególnych państwach przepisów o ograniczeniu odpowiedzialności właścicieli okrętów oraz

taires de navires, telles qu'elles sont établies dans chaque pays, non plus qu'aux obligations résultant du contrat de transport ou de tous autres contrats.

Article 11.

La présente Convention est sans application aux navires de guerre et aux navires d'État exclusivement affectés à un service public.

Article 12.

Les dispositions de la présente Convention seront appliquées à l'égard de tous les intéressés, lorsque tous les navires en cause seront ressortissants aux États des Hautes Parties contractantes et dans les autres cas prévus par les lois nationales.

Il est entendu toutefois:

1° Qu'à l'égard des intéressés ressortissants d'un État non contractant, l'application desdites dispositions pourra être subordonnée par chacun des États contractants à la condition de réciprocité;

2° Que, lorsque tous les intéressés sont ressortissants du même État que le tribunal saisi, c'est la loi nationale et non la Convention qui est applicable.

Article 13.

La présente Convention s'étend à la réparation des dommages que, soit par exécution ou omission d'une manoeuvre, soit par inobservation des règlements, un navire a causés soit à un autre navire, soit aux choses ou personnes se trouvant à leur bord, alors même qu'il n'y aurait pas eu abordage.

Article 14.

Chacune des Hautes Parties contractantes aura la faculté de provoquer la réunion d'une nouvelle Conférence après trois ans à partir de l'entrée en vigueur de la présente Convention, dans le but de rechercher les améliorations qui pourraient y être apportées, et, notamment d'en étendre, s'il est possible, la sphère d'application.

Celle des Puissances qui ferait usage de cette faculté, aurait à notifier son intention aux autres Puissances, par l'intermédiaire du Gouvernement belge, qui se chargerait de convoquer la Conférence dans les six mois.

Article 15.

Les États qui n'ont pas signé la présente Convention, sont admis à y adhérer sur leur demande. Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au Gouvernement belge et, par celui-ci, à chacun

o stosunkach prawnych, wynikających z umów o przewóz, tudzież innych umów, chyba, że późniejsze układy co innego postanowią.

Artykuł 11.

Układ niniejszy nie ma być stosowany do okrętów wojennych oraz okrętów państwowych, które wyłącznie przeznaczone są do służby publicznej.

Artykuł 12.

Postanowienia niniejszego układu stosować należy do wszystkich interesowanych, jeżeli wszystkie interesowane okręty należą do państw wysokich Stron kontraktujących; postanowienia te mają być nadto stosowane w przypadkach, określonych w ustawach poszczególnego państwa.

Istnieje jednak zgoda co do tego:

1. że każde Państwo kontraktujące może uczynić zależne zastosowanie wymienionych postanowień do interesowanych, należących do takiego państwa, które nie przystąpiło do układu, od warunku wzajemności;

2. że w razie, jeżeli wszyscy interesowani należą do tego samego państwa, co sąd, do którego się o pomoc zwrócono, ma być stosowane ustawodawstwo odnośnego państwa, nie zaś ten układ.

Artykuł 13.

Układ niniejszy winno się stosować do zwrotu szkody, którą jeden okręt wskutek wykonania lub zaniechania jakiegoś manewru albo wskutek zaniebdania przepisów wyrządził drugiemu okrętowi lub znajdującym się na pokładzie osobom lub rzeczom także wtedy, jeżeli nie przyjdzie do zderzenia.

Artykuł 14.

Każda z wysokich Stron kontraktujących ma prawo doprowadzić do skutku w trzy lata po wejściu w życie niniejszego układu zebranie się nowej konferencji celem spowodowania ewentualnych poprawek tego układu a w szczególności rozszerzenia, w razie możliwości, obszaru, na którym układ ten ma być stosowany.

Jeżeli mocarstwo jakieś chce skorzystać z tego uprawnienia, natenczas winno oznajmić swój zamiar innym mocarstwom za pośrednictwem Rządu belgijskiego, który podejmie się zwołania w ciągu sześciu miesięcy nowej konferencji.

Artykuł 15.

Państwa, które nie podpisały niniejszego układu, dopuści się na ich prośbę do przystąpienia do niego. O przystąpieniu należy donieść drogą dyplomatyczną Rządowi belgijskiemu, który doniesie o tem Rządom

des Gouvernements des autres Parties contractantes; elle sortira ses effets un mois après l'envoi de la notification faite par le Gouvernement belge.

Article 16.

La présente Convention sera ratifiée.

A l'expiration du délai d'un an au plus tard, à compter du jour de la signature de la Convention, le Gouvernement belge entrera en rapport avec les Gouvernements des Hautes Parties contractantes qui se seront déclarées prêtes à la ratifier, à l'effet de faire décider s'il y a lieu de la mettre en vigueur.

Les ratifications seront, le cas échéant, déposées immédiatement à Bruxelles et la Convention produira ses effets un mois après ce dépôt.

Le protocole restera ouvert pendant une autre année en faveur des États représentés à la Conférence de Bruxelles. Passé ce délai, ils ne pourraient qu'y adhérer conformément aux dispositions de l'article 15.

Article 17.

Dans le cas où l'une ou l'autre des Hautes Parties contractantes dénoncerait la présente Convention, cette dénonciation ne produirait ses effets qu'un an après le jour où elle aurait été notifiée au Gouvernement belge, et la Convention demeurerait en vigueur entre les autres Parties contractantes.

Article additionnel.

Par dérogation à l'article 16 qui précède, il est entendu que la disposition de l'article 5 fixant la responsabilité dans le cas où l'abordage est causé par la faute d'un pilote obligatoire, n'entrera de plein droit en vigueur que lorsque les Hautes Parties contractantes se seront mises d'accord sur la limitation de la responsabilité des propriétaires de navires.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Hautes Parties contractantes respectives ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Bruxelles, en un seul exemplaire, le 23 septembre 1910.

Pour l'Allemagne:

Signé: **Kracker von Schwartzefeldt.**
„ **Dr. G. Struckmann.**

innych Stron kontraktujących; przystąpienie to uzyska skuteczność po upływie jednego miesiąca po odesłaniu doniesienia przez Rząd belgijski.

Artykuł 16.

Układ niniejszy ma być ratyfikowany.

Najpóźniej w rok od dnia podpisania układu wejdzie Rząd belgijski w porozumienie z wysokimi Stronami kontraktującymi, które oświadczyły gotowość ratyfikacji, aby wywołać rozstrzygnięcie, czy układ należy wprowadzić w życie.

Dokumenty ratyfikacyjne złożą się w danym razie bezzwłocznie w Brukseli; układ wejdzie w życie w miesiąc po złożeniu tych dokumentów.

Protokół pozostaje przez dalszy rok otwarty dla Państw, zastąpionych na konferencji w Brukseli. Po upływie tego czasokresu mogą one przystąpić do układu jedynie po myśli postanowień artykułu 15.

Artykuł 17.

Jeżeli któraś z wysokich Stron kontraktujących wypowie niniejszy układ, wypowiedzenie to będzie skuteczne dopiero w rok po dniu doniesienia o niem Rządowi belgijskiemu; układ ten zachowuje swoją moc obowiązującą w stosunku między innemi Stronami kontraktującymi.

Artykuł dodatkowy.

Zmieniając powyższy artykuł 16. postanawia się zgodnie, że postanowienie artykułu 5. o odpowiedzialności za zderzenie się, spowodowane przewinieniem rotmana koniecznego, wejdzie w życie dopiero wtedy, kiedy wysokie Strony kontraktujące zawrą układ co do ograniczenia odpowiedzialności właścicieli okrętów.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy wysokich Stron kontraktujących układ niniejszy i zaopatrzyli go swojemi pieczęciami.

Działo się w Brukseli w jednym tylko wygotowaniu dnia 23. września 1910.

Za Państwo niemieckie:

Podpisano: **Kracker von Schwartzefeldt.**
„ **Dr. G. Struckmann.**

Pour la République Argentine:

Signé: **Alberto Blancas.**

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

Signé: **S. Clary et Aldringen.**

Pour l'Autriche:

Signé: **Stephen Worms.**

Pour la Hongrie:

Signé: **Dr. François de Nagy.**

Pour la Belgique:

Signé: **A. Beernaert.**

" **Capelle.**

" **Ch. Lejeune.**

" **Louis Franck.**

" **Paul Segers.**

Pour les États-Unis du Brésil:

Signé: **Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes.**

Pour le Chili:

Signé: **F. Puga-Borne.**

Pour la République de Cuba:

Signé: **Dr. F. Zayas.**

Pour le Danemark:

Signé: **W. Grevenkop Castenskiold.**

" **Herman Halkier.**

Pour l'Espagne:

Signé: **Arturo de Baguer.**

" **Juan Spottorno.**

" **Ramon Sanchez de Ocaña.**

" **Faustino A. del Manzano.**

Pour les États-Unis d'Amérique:

Signé: **Walter C. Noyes.**

" **Charles C. Burlingham.**

" **A. J. Montague.**

" **Edwin W. Smith.**

Pour la France:

Signé: **Beau.**

" **Ch. Lyon-Caen.**

Pour la Grande-Bretagne:

Signé: **Arthur H. Hardinge.**

" **W. Pickford.**

" **Leslie Scott.**

" **Hugh Godley.**

Za Rzeczpospolitą argentyńską:

Podpisano: **Alberto Blancas.**

Za Austryę i za Węgry:

Podpisano: **S. Clary und Aldringen.**

Za Austryę:

Podpisano: **Stephen Worms.**

Za Węgry:

Podpisano: **Dr. Franz von Nagy.**

Za Belgię:

Podpisano: **A. Beernaert.**

" **Capelle.**

" **Ch. Lejeune.**

" **Louis Franck.**

" **Paul Segers.**

Za Stany Zjednoczone brazylijskie:

Podpisano: **Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes.**

Za Chile:

Podpisano: **F. Puga-Borne.**

Za Rzeczpospolitą Kuba:

Podpisano: **Dr. F. Zayas.**

Za Danię:

Podpisano: **W. Grevenkop Castenskiold.**

" **Herman Halkier.**

Za Hiszpanię:

Podpisano: **Arturo de Baguer.**

" **Juan Spottorno.**

" **Ramon Sanchez de Ocaña.**

" **Faustino A. del Manzano.**

Za Stany Zjednoczone Ameryki:

Podpisano: **Walter C. Noyes.**

" **Charles C. Burlingham.**

" **A. J. Montague.**

" **Edwin W. Smith.**

Za Francję:

Podpisano: **Beau.**

" **Ch. Lyon-Caen.**

Za Wielką Brytanię:

Podpisano: **Arthur H. Hardinge.**

" **W. Pickford.**

" **Leslie Scott.**

" **Hugh Godley.**

Pour la Grèce:

Signé: **G. Diobouniotis.**

Pour l'Italie:

Signé: **Prince de Castagneto.**
 „ **Francesco Berlingieri.**
 „ **Francesco M. Mirelli.**
 „ **Prof. César Vivante.**

Pour le Japon:

Signé: **K. Nabeshima.**
 „ **Y. Irié.**
 „ **T. Ishikawa.**
 „ **M. Matsuda.**

Pour les États-Unis Mexicains:

Signé: **Enrique Olarte.**
 „ **Victor Manuel Castillo.**

Pour le Nicaragua:

Signé: **Léon Vallez.**

Pour la Norvège:

Signé: **Hagerup.**
 „ **Chr. Th. Boe.**

Pour les Pays-Bas:

Signé: **P. R. A. Melvill van Carnbee.**
 „ **Molengraaff.**
 „ **Loder.**
 „ **C. D. Asser.**

Pour le Portugal:

Signé: **A. D. de Oliveira Soares.**

Pour la Roumanie:

Signé: **T. G. Djuvara.**

Pour la Russie:

Signé: **C. Nabokoff.**

Pour la Suède:

Signé: **Albert Ehrensvar.**
 „ **Einar Lange.**

Pour l'Uruguay:

Signé: **Luis Garabelli.**

Za Grecyę:

Podpisano: **G. Diobouniotis.**

Za Włochy:

Podpisano: **Prinz de Castagneto.**
 „ **Francesco Berlingieri.**
 „ **Francesco M. Mirelli.**
 „ **Prof. Caesar Vivante.**

Za Japonię:

Podpisano: **K. Nabeshima.**
 „ **Y. Irié.**
 „ **T. Ishikawa.**
 „ **M. Matsuda.**

Za Stany Zjednoczone meksykańskie:

Podpisano: **Enrique Olarte.**
 „ **Victor Manuel Castillo.**

Za Nikaraguę:

Podpisano: **Leon Vallez.**

Za Norwegię:

Podpisano: **Hagerup.**
 „ **Chr. Th. Boe.**

Za Niderlandy:

Podpisano: **P. R. A. Melvill van Carnbee.**
 „ **Molengraaff.**
 „ **Loder.**
 „ **C. D. Asser.**

Za Portugalię:

Podpisano: **A. D. de Oliveira Soares.**

Za Rumunię:

Podpisano: **T. G. Djuvara.**

Za Rosyę:

Podpisano: **C. Nabokoff.**

Za Szwecyę:

Podpisano: **Albert Ehrensvar.**
 „ **Einar Lange.**

Za Urugway:

Podpisano: **Louis Garabelli.**

Nos visis et perpensis conventionis hujus stipulationibus, illas omnes et singulas pro Austria et pro Hungaria ratas hisce confirmatasque habere profiteamur ac decla-

ramus verbo Nostro promittentes Nos omnia quae in illis continentur, fideliter executioni mandatueros esse.

In quorum fidem majusque robor praesentes ratihabitionis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae, die vicesima tertia mensis Januarii anno Domini millesimo nongentesimo decimo tertio, Regnorum Nostrorum sexagesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Leopoldus Comes Berchtold m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Marcus Capello Comes a **Wickenburg m. p.**

Caes. et Reg. Caput sectionis.

II.

Układ międzynarodowy z dnia 23. września 1910

w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do udzielania pomocy i ratunku
w niebezpieczeństwie na morzu.

Nos Franciscus Josephus Primus
divina favente clementia
Austriae Imperator, Bohemiae Rex etc. et Hungariae
Rex Apostolicus,

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Posteaquam a plenipotentariis Nostris atque ab illis plurium potestatum ad unificationem quarundam regularum de obligationibus ex ope saluteque navibus in mari periclitantibus adlatis praevis collatis consiliis mutisque deliberationibus conventio die vicesima tertia septembris anni millesimi nongentesimi decimi Bruxellis inita et signata est tenoris sequentis:

(Pierwopis.)

(Przekład.)

Convention

pour l'unification de certaines règles en matière d'assistance et de sauvetage maritimes.

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand; le Président de la République Argentine; Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême, etc., et Roi Apostolique de Hongrie; pour l'Autriche et pour la Hongrie; Sa Majesté le Roi des Belges; le Président des États-Unis du Brésil; le Président de la République du Chili; le Président de la République de Cuba; Sa Majesté le Roi de Danemark; Sa Majesté le Roi d'Espagne; le Président des États-Unis d'Amérique; le Président de la République Française; Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes; Sa Majesté le Roi des Hellènes; Sa Majesté le Roi d'Italie; Sa Majesté l'Empereur du Japon; le Président des États-Unis Mexicains; le Président de la République de Nicaragua; Sa Majesté le Roi de Norvège; Sa Majesté la Reine des Pays-Bas; Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves; Sa Majesté le Roi de Roumanie; Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies; Sa Majesté le Roi de Suède; le Président de la République de l'Uruguay,

Ayant reconnu l'utilité de fixer de commun accord certaines règles uniformes en matière d'assistance et de sauvetage maritimes, ont décidé de conclure une Convention à cet effet et ont nommé pour Leurs Plénipotentiaires savoir:

Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, au nom de l'Empire Allemand:

M. Kracker de Schwartzfeldt, Chargé d'Affaires d'Allemagne à Bruxelles;

M. le Dr. Struckmann, Conseiller Intime Supérieur de Régence, Conseiller rapporteur au Département Impérial de la Justice;

Układ

w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do udzielania pomocy i ratunku w niebezpieczeństwie na morzu.

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski, w imieniu Państwa niemieckiego; Prezydent Rzeczypospolitej argentyńskiej; Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Apostolski Król węgierski, za Austryę i za Węgry; Najjaśniejszy Król Belgów; Prezydent Stanów Zjednoczonych brazylijskich; Prezydent Rzeczypospolitej Chile; Prezydent Rzeczypospolitej Kuba; Najjaśniejszy Król duński; Najjaśniejszy Król hiszpański; Prezydent Stanów Zjednoczonych amerykańskich; Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej; Najjaśniejszy Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi oraz brytańskich posiadłości zamorskich, Cesarz indyjski; Najjaśniejszy Król Hellenów; Najjaśniejszy Król włoski; Najjaśniejszy Cesarz japoński; Prezydent Stanów Zjednoczonych meksykańskich; Prezydent Rzeczypospolitej Nikaragua; Najjaśniejszy Król Norwegów; Najjaśniejsza Królowa Niderlandów; Najjaśniejszy Król Portugalii i Algarbii; Najjaśniejszy Król rumuński; Najjaśniejszy Cesarz wszech Rosyan; Najjaśniejszy Król szwedzki; Prezydent Rzeczypospolitej Urugway

postanowili, w przekonaniu o potrzebie wspólnego ustanowienia jednolitych norm co do udzielania pomocy i ratunku w niebezpieczeństwie na morzu, zawrzeć w tym celu układ i wobec tego ustanowili swoimi pełnomocnikami:

Najjaśniejszy Cesarz niemiecki, Król pruski w imieniu Państwa niemieckiego:

pana Krackera de Schwartzfeldt, niemieckiego agenta dyplomatycznego w Brukseli;

pana Dr. Struckmanna, Tajnego Nadradcę Rządu, referującego radcę w Państwowym Urzędzie sprawiedliwości;

Le Président de la République Argentine:

S. Exc. M. A. Blancas, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Argentine près Sa Majesté le Roi des Belges;

Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie:

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

S. Exc. M. le Comte de Clary et Aldringen, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

Pour l'Autriche:

M. le Dr. Stephen Worms, Conseiller de Section au Ministère I. R. Autrichien du Commerce;

Pour la Hongrie:

M. le Dr. François de Nagy, Secrétaire d'Etat c. r., Professeur ordinaire à l'Université Royale de Budapest, Membre de la Chambre Hongroise des Députés;

Sa Majesté le Roi des Belges:

M. Beernaert, Ministre d'Etat, Président du Comité Maritime International;

M. Capelle, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire, Directeur Général du Commerce et des Consultats au Ministère des Affaires Étrangères;

M. Ch. Le Jeune, Vice-Président du Comité Maritime International;

M. Louis Franck, Membre de la Chambre des Représentants, Secrétaire Général du Comité Maritime International;

M. P. Segers, Membre de la Chambre des Représentants;

Le Président des États-Unis du Brésil:

M. le Dr. Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes, Professeur à la Faculté libre des sciences juridiques et sociales de Rio de Janeiro, Membre de l'Académie brésilienne;

Le Président de la République du Chili:

S. Exc. M. F. Puga-Borne, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République du Chili près Sa Majesté le Roi des Belges;

Prezydent Rzeczypospolitej argentyńskiej:

Jego Ekscelencyę pana A. Blancas, nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra Rzeczypospolitej argentyńskiej przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Najjaśniejszy Cesarz austriacki, Król czeski itd. i Apostolski Król węgierski:

za Austryę i za Węgry:

Jego Ekscelencyę pana hrabiego Clary i Aldringen, Swego nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

za Austryę:

pana Dr. Stefana Wormsa, radcę sekcijnego w c. k. austriackiem Ministerstwie handlu;

za Węgry:

pana Dr. Franciszka de Nagy, em. sekretarza stanu, zwyczajnego profesora król. Uniwersytetu w Budapeszcie, członka węgierskiej Izby posłów;

Najjaśniejszy Król Belgów:

pana Beernaert, Ministra stanu, prezydenta Comité Maritime International;

pana Capelle, nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra, generalnego dyrektora handlu i konsulatów w Ministerstwie spraw wewnętrznych;

pana Ch. Le Jeune, wiceprezydenta Comité Maritime International;

pana Louis Franck, członka Izby reprezentantów, generalnego sekretarza Comité Maritime International;

pana P. Segers, członka Izby reprezentantów;

Prezydent Stanów Zjednoczonych brazylijskich:

pana Dr. Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes, profesora wolnego Fakultetu nauk prawnych i społecznych w Rio de Janeiro, członka akademii brazylijskiej;

Prezydent Rzeczypospolitej Chile:

Jego Ekscelencyę pana F. Puga-Borne, nadzwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra Rzeczypospolitej Chile przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Le Président de la République de Cuba:

M. Francisco Zayas y Alfonso, Ministre Résident de la République de Cuba à Bruxelles;

Sa Majesté le Roi de Danemark:

M. W. de Grevenkop Castenskiold, Ministre Résident de Danemark à Bruxelles;

M. Herman Barclay Halkier, Avocat à la Cour suprême de Danemark;

Sa Majesté le Roi d'Espagne:

S. Exc. M. de Baguer y Corsi, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

Don Juan Spottorno, Auditeur Général de la Marine Royale;

Don Ramon Sanchez Ocaña, Chef de division au Ministère de la Justice, Ancien Magistrat d'Audience territoriale;

Don Faustino Alvarez del Manzano, Professeur à l'Université Centrale de Madrid;

Le Président des États-Unis d'Amérique:

M. Walter C. Noyes, Juge à la Cour de circuit des États-Unis à New-York;

M. Charles C. Burlingham, Avocat à New-York;

M. A. J. Montague, Ancien Gouverneur de l'État de Virginie;

M. Edwin W. Smith, Avocat à Pittsburg;

Le Président de la République française:

S. Exc. M. Beau, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la République Française près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Lyon-Caen, Membre de l'Institut, Professeur de la Faculté de droit de Paris et de l'École des Sciences politiques, Président de l'Association française de droit maritime;

Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions Britanniques au delà des Mers, Empereur des Indes:

S. Exc. Sir Arthur Hardinge, K. C. B., K. C. M. G., Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

The Honourable Sir William Pickford, Juge à la Haute Cour de Londres;

Prezydent Rzeczypospolitej Kuba:

pana Francesco Zayas y Alfonso, ministra-rezydenta Rzeczypospolitej Kuba w Brukseli;

Najjaśniejszy Król duński;

pana W. de Grevenkop Castenskiold, duńskiego ministra-rezydenta w Brukseli;

pana Hermana Barclay Halkier, adwokata przy Najwyższym Trybunale duńskim;

Najjaśniejszy Król hiszpański:

Jego Ekscelencyę pana de Baguer y Corsi, Swego nadzwyczajnego posła i upoważnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Don Juan Spottorno, generalnego audytora królewskiej marynarki;

Don Ramon Sanchez Ocaña, szefa oddziału w Ministerstwie sprawiedliwości, byłego sędziego przy sądzie krajowym wyższym;

Don Faustino Alvarez del Manzano, profesora na Centralnym uniwersytecie w Madrycie;

Prezydent Stanów Zjednoczonych amerykańskich:

pana Waltera C. Noyes, sędziego przy Sądzie obwodowym Stanów Zjednoczonych w Nowym Yorku;

pana Charles C. Burlingham, adwokata w Nowym Yorku;

pana A. J. Montague, byłego gubernatora Stanów Virginii;

pana Edwina W. Smith, adwokata w Pittsburgu;

Prezydent Rzeczypospolitej francuskiej:

Jego Ekscelencyę pana Beau, nadzwyczajnego posła i upoważnionego ministra Rzeczypospolitej francuskiej przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

pana Lyon-Caen, członka Instytutu, profesora na Wydziale prawnym w Paryżu i w Szkole nauk politycznych, prezydenta francuskiego Stowarzyszenia dla prawa morskiego;

Najjaśniejszy Król Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi oraz brytańskich posiadłości zamorskich, Cesarz indyjski:

Jego Ekscelencyę Sir Artura Hardinge, K. C. B., K. C. M. G., Swego nadzwyczajnego posła i upoważnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Honourable Sir Williama Pickford, sędziego przy wysokim Trybunale Londynu;

M. Leslie Scott, Conseiller du Roi, à Londres;

The Honourable M. Hugh Godley, Avocat à Londres;

Sa Majesté le Roi des Hellènes:

M. Georges Diobouniotis, Professeur agrégé à l'Université d'Athènes;

Sa Majesté le Roi d'Italie:

M. Le Prince de Castagneto Caracciolo, Chargé d'Affaires d'Italie à Bruxelles;

M. François Berlingieri, Avocat, Professeur à l'Université de Gênes;

M. François Mirelli, Conseiller à la Cour d'Appel de Naples;

M. César Vivante, Professeur à l'Université de Rome;

Sa Majesté l'Empereur du Japon:

S. Exc. M. K. Nabeshima, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Yoshiyuki Irié, Procureur et Conseiller au Ministère de la Justice du Japon;

M. Takeyuki Ishikawa, Chef de la Division des Affaires Maritimes à la Direction des Communications du Japon;

M. M. Matsuda, Deuxième Secrétaire de la Légation du Japon à Bruxelles;

Le Président des États-Unis Mexicains:

S. Exc. M. Olarte, Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire des États-Unis Mexicains près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Victor Manuel Castillo, Avocat, Membre du Sénat;

Le Président de la République de Nicaragua:

M. L. Vallez, Consul Général de la République de Nicaragua à Bruxelles;

Sa Majesté le Roi de Norvège:

S. Exc. M. le Dr. G. F. Hagerup, Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Christian Théodor Boe, Armateur;

pana Leslie Scott, radcę królewskiego w Londynie;

Honourable Mr. Hugh Godley, adwokata w Londynie;

Najjaśniejszy Król Hellenów:

pana Georg Diobouniotis, profesora Uniwersytetu w Atenach;

Najjaśniejszy Król włoski:

Księcia de Castagneto Caracciolo, włoskiego agenta dyplomatycznego w Brukseli;

pana Francesco Berlingieri, adwokata, profesora Uniwersytetu w Genui;

pana Francesco Mirelli, radcę Trybunału apelacyjnego w Neapolu;

pana Cezara Vivante, profesora Uniwersytetu w Rzymie;

Najjaśniejszy Cesarz japoński:

Jego Ekscelencyę pana K. Nabeshima, Swego nadzwyczajnego posła i upoważnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

pana Yoshiyuki Irié, prokuratora i radcę w japońskim Ministerstwie sprawiedliwości;

pana Takeyuki Ishikawa, szefa oddziału morskiego w japońskiej Dyrekcji komunikacji;

pana M. Matsuda, drugiego sekretarza japońskiego Poselstwa w Brukseli;

Prezydent Stanów Zjednoczonych meksykańskich:

Jego Ekscelencyę pana Olarte, nadzwyczajnego posła i upoważnionego ministra Stanów Zjednoczonych meksykańskich przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

pana Wiktora Emanuela Castillo, adwokata, członka Senatu;

Prezydent Rzeczypospolitej Nikaragua:

pana L. Vallez, generalnego konsula Rzeczypospolitej Nikaragua w Brukseli;

Najjaśniejszy Król norweski:

Jego Ekscelencyę pana Dr. G. F. Hagerup, Swego nadzwyczajnego posła i upoważnionego ministra przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

pana Chrystyana Teodora Boe, właściciela statków;

Sa Majesté la Reine des Pays-Bas:

M. le Jonkheer P. R. A. Melvill van Carnbee,
Chargé d'Affaires des Pays-Bas à Bruxelles;

M. W. L. P. A. Molengraaff, Docteur en
droit, Professeur à l'Université d'Utrecht;

M. B. C. J. Loder, Docteur en droit, Con-
seiller à la Cour de Cassation de la Haye;

M. C. D. Asser jr., Docteur en droit, Avocat
à Amsterdam;

Sa Majesté le Roi de Portugal et des Algarves:

M. Antonio Duarte de Oliveira Soares,
Chargé d'Affaires de Portugal à Bruxelles;

Sa Majesté le Roi de Roumanie:

S. Exc. M. Djuvara, Son Envoyé Extra-
ordinaire et Ministre Plénipotentiaire près Sa Ma-
jesté le Roi des Belges;

Sa Majesté l'Empereur de Toutes les Russies:

M. C. Nabokoff, Premier Secrétaire de l'Am-
bassade de Russie à Washington;

Sa Majesté le Roi de Suède:

S. Exc. M. le comte J. J. A. Ehrensvard,
Son Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipoten-
tiaire près Sa Majesté le Roi des Belges;

M. Einar Lange, Directeur de la Société
d'assurance de bateaux à vapeur de Suède;

Le Président de la République de l'Uruguay:

S. Exc. M. Luis Garabelli, Envoyé Extra-
ordinaire et Ministre Plénipotentiaire de la Ré-
publique de l'Uruguay près Sa Majesté le Roi des
Belges;

Lesquels, à ce dûment autorisés, sont con-
venus de ce qui suit:

Article premier.

L'assistance et le sauvetage des navires de
mer en danger, des choses se trouvant à bord, du
fret et du prix de passage, ainsi que les services
de même nature rendus entre navires de mer et
bateaux de navigation intérieure sont soumis aux
dispositions suivantes, sans qu'il y ait à distinguer
entre ces deux sortes de services et sans qu'il y ait
à tenir compte des eaux où ils ont été rendus.

Najjaśniejsza Królowa Niderlandów:

pana Jonkheer P. R. A. Melvill van
Carnbee, niderlandzkiego agenta dyplomatycznego
w Brukseli;

pana W. L. P. A. Molengraaff, doktora
praw, profesora Uniwersytetu w Utrechcie;

pana B. C. J. Loder, Doktora praw, radcę
Trybunału kasacyjnego w Hadze;

pana C. D. Asser junior, Doktora praw, adwo-
kata w Amsterdamie;

Najjaśniejszy Król Portugalii i Algarbii:

pana Antonio Duarte de Oliveira Soares,
portugalskiego agenta dyplomatycznego w Brukseli;

Najjaśniejszy Król rumuński:

Jego Ekscelencyę pana Djuvara, Swego nad-
zwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra
przy Najjaśniejszym Królu Belgów;

Najjaśniejszy Cesarz wszech Rosyan:

pana C. Nabokoff, pierwszego sekretarza
rosyjskiego Poselstwa w Waszyngtonie;

Najjaśniejszy Król szwedzki:

Jego Ekscelencyę pana hrabiego J. J. A.
Ehrensvard, Swego nadzwyczajnego posła
i upelnomocnionego ministra przy Najjaśniejszym
Królu Belgów;

pana Einar Lange, dyrektora szwedzkiego
Towarzystwa ubezpieczeń parowców;

Prezydent Rzeczypospolitej Uruguay:

Jego Ekscelencyę pana Luis Garabelli, nad-
zwyczajnego posła i upelnomocnionego ministra
Rzeczypospolitej Uruguay przy Najjaśniejszym Królu
Belgów;

którzy, upoważnieni do tego w należytej formie,
ułożyli zgodnie następujące postanowienia:

Artykuł 1.

Usługi w celu udzielenia pomocy i ratunku,
wyświadczone dla okrętu znajdującego się w nie-
bezpieczeństwie na morzu, dla znajdujących się na
pokładzie rzeczy, dla przewoźnego i należności za
przejazd, oraz usługi tego samego rodzaju, wyświad-
czone sobie wzajemnie przez okręty żeglugi morskiej
i śródlądowej, podlegają następującym przepisom,
przyczem nie należy czynić różnicy między usługami
pomocniczymi a ratunkowymi ani brać na wzgląd
tego, na jakich wodach usługi wyświadczone.

Article 2.

Tout fait d'assistance ou de sauvetage ayant eu un résultat utile donne lieu à une équitable rémunération.

Aucune rémunération n'est due si le secours prêté reste sans résultat utile.

En aucun cas, la somme à payer ne peut dépasser la valeur des choses sauvées.

Article 3.

N'ont droit à aucune rémunération les personnes qui ont pris part aux opérations de secours malgré la défense expresse et raisonnable du navire secouru.

Article 4.

Le remorqueur n'a droit à une rémunération pour l'assistance ou le sauvetage du navire par lui remorqué ou de sa cargaison que s'il a rendu des services exceptionnels ne pouvant être considérés comme l'accomplissement du contrat de remorquage.

Article 5.

Une rémunération est due encore que l'assistance ou le sauvetage ait eu lieu entre navires appartenant au même propriétaire.

Article 6.

Le montant de la rémunération est fixé par la convention des parties et, à défaut, par le juge.

Il en est de même de la proportion dans laquelle cette rémunération doit être répartie entre les sauveteurs.

La répartition entre le propriétaire, le capitaine et les autres personnes au service de chacun des navires sauveteurs sera réglée par la loi nationale du navire.

Article 7.

Toute convention d'assistance et de sauvetage passée au moment et sous l'influence du danger peut, à la requête de l'une des parties, être annulée ou modifiée par le juge, s'il estime que les conditions convenues ne sont pas équitables.

Dans tous les cas, lorsqu'il est prouvé que le consentement de l'une des parties a été vicié par dol ou réticence ou lorsque la rémunération est, de façon excessive dans un sens ou dans l'autre, hors de proportion avec le service rendu, la convention

Artykuł 2.

Każde skuteczne udzielenie pomocy i każdy skuteczny ratunek uzasadnia roszczenie o stosowne wynagrodzenie.

Nie można żądać wynagrodzenia, jeżeli świadczone usługi nie odniosły skutku.

Kwota przypadająca do zapłaty nie może w żadnym wypadku przewyższać wartości uratowanych przedmiotów.

Artykuł 3.

Kto bierze udział w akcji pomocniczej lub ratunkowej wbrew wyraźnemu i uzasadnionemu zakazowi tego okrętu, na rzecz którego udziela się pomocy i ratunku, temu nie przysługuje roszczenie o wynagrodzenie.

Artykuł 4.

Holownik może tylko wtedy żądać wynagrodzenia za usługi pomocnicze lub ratunkowe, które uskutecznia na rzecz holowanego przez siebie okrętu lub jego ładunku, jeżeli wyświadczył nadzwyczajne usługi, których nie można uważać za należące do wypełnienia umowy holowniczej.

Artykuł 5.

Można domagać się wynagrodzenia także wtedy, jeżeli udzielenie pomocy lub ratowanie odbyło się wzajemnie między kilku okrętami, należącymi do tego samego właściciela.

Artykuł 6.

Kwotę wynagrodzenia oznacza układ stron a w braku tegoż sąd.

To samo odnosi się do stosunku, w jakim należy rozdzielić wynagrodzenie między kilku biorących udział w ratunku.

Rozdział między właściciela okrętu, kapitana oraz inne osoby z załogi okrętu odbywa się oddzielnie do każdego okrętu, biorącego udział w ratunku, według prawa państwa, do którego okręt przynależy.

Artykuł 7.

Sędzia może na wniosek jednej z stron uznać za nieważną lub zmienić umowę o udzielenie pomocy i ratunek, zawartą w czasie i pod wpływem niebezpieczeństwa, jeżeli uważa umówione warunki za niesłuszne.

W każdym wypadku może sędzia na wniosek strony interesowanej uznać umowę tę za nieważną lub zmienić ją, jeżeli będzie udowodnione, że przyzwolenie strony jest wadliwe z powodu podstępów lub zatajenia, albo jeżeli wynagrodzenie w jednym

peut être annulée ou modifiée par le juge à la requête de la partie intéressée.

Article 8.

La rémunération est fixée par le juge selon les circonstances en prenant pour base:

a) en premier lieu, le succès obtenu, les efforts et le mérite de ceux qui ont prêté secours, le danger couru par le navire assisté, par ses passagers et son équipage, par sa cargaison, par les sauveteurs et par le navire sauveteur, le temps employé, les frais et dommages subis, et les risques de responsabilité et autres courus par les sauveteurs, la valeur du matériel exposé par eux, en tenant compte, le cas échéant, de l'appropriation spéciale du navire assistant;

b) en second lieu, la valeur des choses sauvées.

Les mêmes dispositions s'appliquent à la répartition prévue à article 6, alinéa 2.

Le juge peut réduire ou supprimer la rémunération s'il apparaît que les sauveteurs ont, par leur faute, rendu nécessaire le sauvetage ou l'assistance ou qu'ils se sont rendus coupables de vols, recels ou autres actes frauduleux.

Article 9.

Il n'est dû aucune rémunération par les personnes sauvées, sans que cependant il soit porté atteinte aux prescriptions des lois nationales à cet égard.

Les sauveteurs de vies humaines qui sont intervenus à l'occasion de l'accident ayant donné lieu au sauvetage ou à l'assistance, ont droit à une équitable part de la rémunération accordée aux sauveteurs du navire, de la cargaison et de leurs accessoires.

Article 10.

L'action en paiement de la rémunération se prescrit par deux ans à partir du jour où les opérations d'assistance ou de sauvetage sont terminées.

Les causes de suspension et d'interruption de cette prescription sont déterminées par la loi du tribunal saisi de l'action.

lub drugim kierunku pozostaje w rażącym stosunku do wyświadczonych usług.

Artykuł 8.

Wynagrodzenie oznacza sędzia, uwzględniając okoliczności danego przypadku, przyczem służy za podstawę:

a) w pierwszym rzędzie osiągnięty skutek, wysiłki i usługi osób, które brały udział w niesieniu pomocy lub ratunku, niebezpieczeństwo, które groziło uratowanemu okrętowi, znajdującym się na nim podróżnym, jego załodze i jego ładunkowi oraz osobom i okrętowi, które wzięły udział w ratowaniu, zużyty czas, narosłe koszty i poniesione straty, niebezpieczeństwo odpowiedzialności lub inne niebezpieczeństwo, na które narażeni byli biorący udział w ratowaniu, wartość wystawionego przez nich na niebezpieczeństwo materiału, w danym razie także szczególne przeznaczenie ratującego okrętu;

b) w drugim rzędzie wartość uratowanych przedmiotów.

Te same postanowienia ma się stosować do rozdziału, przewidzianego w artykule 6., ustęp 2.

Sąd może zniżyć wynagrodzenie lub odmówić go w zupełności, jeżeli jest widoczne, że ratujący spowodowali swoim zawinieniem konieczność ratunku lub pomocy lub dopuścili się kradzieży, zatajenia lub innych nierzetelnych czynności.

Artykuł 9.

Osoby uratowane nie są obowiązane uiszczać wynagrodzenia; postanowienie to nie narusza jednak przepisów ustaw poszczególnych państw.

Kto przy wypadku, który dał powód do akcji ratunkowej lub udzielenia pomocy, uratował człowieka życie, może żądać słusznego udziału w wynagrodzeniu, należącemu się tym osobom, które uratowały okręt, ładunek i przynależności.

Artykuł 10.

Roszczenie o wynagrodzenie przedawnia się w dwa lata po tym dniu, w którym akcja pomocnicza lub ratunkowa została ukończona.

Przyczyny wstrzymania i przerwy tego przedawnienia ocenia się według prawa sądu, do którego się zwrócono o pomoc.

Les Hautes Parties contractantes se réservent le droit d'admettre dans leurs législations, comme prorogeant le délai ci-dessus fixé, le fait que le navire assisté ou sauvé n'a pu être saisi dans les eaux territoriales de l'État dans lequel le demandeur a son domicile ou son principal établissement.

Article 11.

Tout capitaine est tenu, autant qu'il peut le faire sans danger sérieux pour son navire, son équipage, ses passagers, de prêter assistance à toute personne, même ennemie, trouvée en mer en danger de se perdre.

Le propriétaire du navire n'est pas responsable à raison des contraventions à la disposition précédente.

Article 12.

Les Hautes Parties contractantes, dont la législation ne réprime pas l'infraction à l'article précédent, s'engagent à prendre ou à proposer à leurs Législatures respectives les mesures nécessaires pour que cette infraction soit réprimée.

Les Hautes Parties contractantes se communiqueront, aussitôt que faire se pourra, les lois ou règlements qui auraient déjà été édictés ou qui viendraient à l'être dans leurs États pour l'exécution de la disposition qui précède.

Article 13.

La présente Convention ne porte pas atteinte aux dispositions des législations nationales ou des traités internationaux sur l'organisation de services d'assistance et de sauvetage par les autorités publiques ou sous leur contrôle, et notamment sur le sauvetage des engins de pêche.

Article 14.

La présente Convention est sans application aux navires de guerre et aux navires d'État exclusivement affectés à un service public.

Article 15.

Les dispositions de la présente Convention seront appliquées à l'égard de tous les intéressés lorsque soit le navire assistant ou sauveteur, soit le navire assisté ou sauvé appartient à un État de l'une des Hautes Parties contractantes, ainsi que dans les autres cas prévus par les lois nationales.

Wysokie Strony kontraktujące zastrzegają sobie prawo zezwolenia w swym ustawodawstwie na przedłużenie wyżej ustanowionego czasokresu na podstawie tej okoliczności, że okrętu, na rzecz którego udzielono pomocy lub ratunku, nie można było zająć na wodach, należących do terytorium tego państwa, w którym powód ma swoje miejsce zamieszkania lub główną siedzibę swego przedsiębiorstwa.

Artykuł 11.

Każdy kapitan jest obowiązany do udzielenia pomocy wszystkim osobom, nawet nieprzyjaciółom, których spotka na morzu w niebezpieczeństwie dla życia, o ile może to uczynić bez poważnego niebezpieczeństwa dla swego okrętu, jego załogi i podróżnych.

Działanie wbrew powyższemu postanowieniu nie uzasadnia odpowiedzialności właściciela okrętu.

Artykuł 12.

Wysokie Strony kontraktujące, których ustawodawstwo nie karze wykroczeń przeciw powyższemu artykułom, zobowiązują się wydać zarządzenia potrzebne dla karania tych wykroczeń lub przedłożyć swym korporacjom prawodawczym wnioski co do tych zarządzeń.

Wysokie Strony kontraktujące oznajmiają sobie wzajemnie w ezasie, o ile możliwości jak najkrótszym, ustawy i rozporządzenia, które na obszarach ich państw już wydano lub które w przyszłości jeszcze będą wydane w celu wykonania powyższego postanowienia.

Artykuł 13.

Układ niniejszy nie narusza przepisów ustaw poszczególnych państw oraz międzynarodowych umów co do urządzenia służby dla udzielania pomocy i ratunku przez władze publiczne lub pod ich nadzorem, a w szczególności co do ratowania przyborów do rybołówstwa.

Artykuł 14.

Układ niniejszy nie ma być stosowany do okrętów wojennych oraz okrętów państwowych, które wyłącznie przeznaczone są do służby publicznej.

Artykuł 15.

Postanowienia niniejszego układu stosować należy do wszystkich interesowanych, jeżeli okręt, udzielający pomocy lub ratunku, albo okręt, na rzecz którego udzielono pomocy lub ratunku, należy do państwa którejś z Stron kontraktujących; postanowienia te mają być nadto stosowane w przypadkach, określonych w ustawach poszczególnych państw.

Il est entendu toutefois :

1° Qu'à l'égard des intéressés ressortissants d'un État non contractant, l'application desdites dispositions pourra être subordonnée par chacun des États contractants à la condition de réciprocité ;

2° Que, lorsque tous les intéressés sont ressortissants du même État que le tribunal saisi, c'est la loi nationale et non la Convention qui est applicable ;

3° Que, sans préjudice des dispositions plus étendues des lois nationales, l'article 11 n'est applicable qu'entre navires ressortissant aux États des Hautes Parties contractantes.

Article 16.

Chacune des Hautes Parties contractantes aura la faculté de provoquer la réunion d'une nouvelle conférence après trois ans à partir de l'entrée en vigueur de la présente Convention, dans le but de rechercher les améliorations qui pourraient y être apportées et, notamment, d'en étendre, s'il est possible, la sphère d'application.

Celle des Puissances qui ferait usage de cette faculté, aurait à notifier son intention aux autres Puissances, par l'intermédiaire du Gouvernement belge, qui se chargerait de convoquer la Conférence dans les six mois.

Article 17.

Les États qui n'ont pas signé la présente Convention, sont admis à y adhérer sur leur demande. Cette adhésion sera notifiée par la voie diplomatique au Gouvernement belge et, par celui-ci, à chacun des Gouvernements des autres Parties contractantes ; elle sortira ses effets un mois après l'envoi de la notification faite par le Gouvernement belge.

Article 18.

La présente Convention sera ratifiée.

À l'expiration du délai d'un an au plus tard, à compter du jour de la signature de la convention, le Gouvernement belge entrera en rapport avec les Gouvernements des Hautes Parties contractantes qui se seront déclarées prêtes à la ratifier, à l'effet de faire décider s'il y a lieu de la mettre en vigueur.

Les ratifications seront, le cas échéant, déposées immédiatement à Bruxelles et la Convention produira ses effets un mois après ce dépôt.

Le protocole restera ouvert pendant une autre année en faveur des États représentés à la Con-

Istnieje jednak zgoda co do tego :

1. że każde Państwo kontraktujące może uczynić zależne zastosowanie wymienionych postanowień do interesowanych, należących do takiego państwa, które nie przystąpiło do układu, od warunku wzajemności ;

2. że w razie, jeżeli wszyscy interesowani należą do tego samego państwa, co sąd, do którego się o pomoc zwrócono, ma być stosowane ustawodawstwo odnośnego państwa, nie zaś ten układ ;

3. że artykuł 11., nie uwłaczając dalej idącym przepisom ustaw poszczególnych państw, stosuje się tylko do spraw między okrętami, należącymi do państw wysokich Stron kontraktujących.

Artykuł 16.

Każda z wysokich Stron kontraktujących ma prawo doprowadzić do skutku w trzy lata po wejściu w życie niniejszego układu zebranie się nowej konferencji celem spowodowania ewentualnych poprawek tego układu a w szczególności rozszerzenia, w razie możliwości, obszaru, na którym układ ten ma być stosowany.

Jeżeli mocarstwo jakieś chce skorzystać z tego uprawnienia, natenczas winno oznajmić swój zamiar innym mocarstwom za pośrednictwem Rządu belgijskiego, który podejmie się zwołania w ciągu sześciu miesięcy nowej konferencji.

Artykuł 17.

Państwa, które nie podpisały niniejszego układu, dopuści się na ich prośbę do przystąpienia do niego. O przystąpieniu należy donieść drogą dyplomatyczną Rządowi belgijskiemu, który doniesie o tem Rządom innych Stron kontraktujących ; przystąpienie to uzyska skuteczność po upływie jednego miesiąca po odesłaniu doniesienia przez Rząd belgijski.

Artykuł 18.

Układ niniejszy ma być ratyfikowany.

Najpóźniej w rok od dnia podpisania układu wejdzie Rząd belgijski w porozumienie z wysokimi Stronami kontraktującymi, które oświadczyły gotowość ratyfikacji, aby wywołać rozstrzygnięcie, czy układ należy wprowadzić w życie.

Dokumenty ratyfikacyjne złożą się w danym razie bezzwłocznie w Brukseli ; układ wejdzie w życie w miesiąc po złożeniu tych dokumentów.

Protokół pozostaje przez dalszy rok otwarty dla Państw, zastąpionych na konferencji w Brukseli.

férence de Bruxelles. Passé ce délai, ils ne pourraient qu'y adhérer conformément aux dispositions de l'article 17.

Article 19.

Dans le cas où l'une ou l'autre des Hautes Parties contractantes dénoncerait la présente Convention, cette dénonciation ne produirait ses effets qu'un an après le jour où elle aurait été notifiée au Gouvernement belge, et la Convention demeurerait en vigueur entre les autres Parties contractantes.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires des Hautes Parties contractantes respectives ont signé la présente Convention et y ont apposé leurs cachets.

Fait à Bruxelles, en un seul exemplaire, le 23 septembre 1910.

Pour l'Allemagne:

Signé: **Kracker von Schwartzefeldt.**
" **Dr. G. Struckmann.**

Pour la République Argentine:

Signé: **Alberto Blancas.**

Pour l'Autriche et pour la Hongrie:

Signé: **S. Clary et Aldringen.**

Pour l'Autriche:

Signé: **Stephen Worms.**

Pour la Hongrie:

Signé: **Dr. François de Nagy.**

Pour la Belgique:

Signé: **A. Beernaert.**
" **Capelle.**
" **Ch. Lejeune.**
" **Louis Franck.**
" **Paul Segers.**

Pour les États-Unis du Brésil:

Signé: **Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes.**

Pour le Chili:

Signé: **F. Puga-Borne.**

Pour la République de Cuba:

Signé: **Dr. F. Zayas.**

Po uplywie tego czasokresu mogą one przystąpić do układu jedynie po myśli postanowień artykułu 17.

Artykuł 19.

Jeżeli któraś z wysokich Stron kontraktujących wypowie niniejszy układ, wypowiedzenie to będzie skuteczne dopiero w rok po dniu doniesienia o niem Rządowi belgijskiemu; układ ten zachowuje swoją moc obowiązującą w stosunku między innemi Stronami kontraktującemi.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy wysokich Stron kontraktujących układ niniejszy i zaopatrzyli go swojemi pieczęciami.

Działo się w Brukseli w jednym tylko wygotowaniu dnia 23. września 1910.

Za Państwo niemieckie:

Podpisano: **Kracker von Schwartzefeldt.**
" **Dr. G. Struckmann.**

Za Rzeczpospolitą argentyńską:

Podpisano: **Alberto Blancas.**

Za Austryę i za Węgry:

Podpisano: **S. Clary und Aldringen.**

Za Austryę:

Podpisano: **Stephen Worms.**

Za Węgry:

Podpisano: **Dr. Franz von Nagy.**

Za Belgię:

Podpisano: **A. Beernaert.**
" **Capelle.**
" **Ch. Le Jenne.**
" **Louis Franck.**
" **Paul Segers.**

Za Stany Zjednoczone brazylijskie:

Podpisano: **Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes.**

Za Chile:

Podpisano: **F. Puga-Borne.**

Za Rzeczpospolitą Kuba:

Podpisano: **Dr. F. Zayas.**

Pour le Danemark:

Signé: **W. Grevenkop Castenskiold.**
 „ **Herman Halkier.**

Pour l'Espagne:

Signé: **Arturo de Baguer.**
 „ **Juan Spottorno.**
 „ **Ramon Sanchez de Ocaña.**
 „ **Faustino A. dei Manzano.**

Pour les États-Unis d'Amérique:

Signé: **Walter C. Noyes.**
 „ **Charles C. Burlingham.**
 „ **A. J. Montague.**
 „ **Edwin W. Smith.**

Pour la France:

Signé: **Beau.**
 „ **Ch. Lyon-Caen.**

Pour la Grande-Bretagne:

Signé: **Arthur H. Hardinge.**
 „ **W. Pickford.**
 „ **Leslie Scott.**
 „ **Hugh Godley.**

Pour la Grèce:

Signé: **G. Diobouniotis.**

Pour l'Italie:

Signé: **Prince de Castagneto.**
 „ **Francesco Berlingieri.**
 „ **Francesco M. Mirelli.**
 „ **Prof. César Vivante.**

Pour le Japon:

Signé: **K. Nabeshima.**
 „ **Y. Irié.**
 „ **T. Ishikawa.**
 „ **M. Matsuda.**

Pour les États-Unis Mexicains:

Signé: **Enrique Olarte.**
 „ **Victor Manuel Castillo.**

Pour le Nicaragua:

Signé: **Léon Vallez.**

Pour la Norvège:

Signé: **Hagerup.**
 „ **Chr. Th. Boe.**

Za Danię:

Podpisano: **W. Grevenkop Castenskiold.**
 „ **Herman Halkier.**

Za Hiszpanię:

Podpisano: **Arturo de Baguer.**
 „ **Juan Spottorno.**
 „ **Ramon Sanchez de Ocaña.**
 „ **Faustino A. del Manzano.**

Za Stany Zjednoczone Ameryki:

Podpisano: **Walter C. Noyes.**
 „ **Charles C. Burlingham.**
 „ **A. J. Montague.**
 „ **Edwin W. Smith.**

Za Francję:

Podpisano: **Beau.**
 „ **Ch. Lyon-Caen.**

Za Wielką Brytanię:

Podpisano: **Arthur H. Hardinge.**
 „ **W. Pickford.**
 „ **Leslie Scott.**
 „ **Hugh Godley.**

Za Grecję:

Podpisano: **G. Diobounlotis.**

Za Włochy:

Podpisano: **Prinz von Castagneto.**
 „ **Francesco Berlingieri.**
 „ **Francesco M. Mirelli.**
 „ **Prof. Caesar Vivante.**

Za Japonię:

Podpisano: **K. Nabeshima.**
 „ **Y. Irié.**
 „ **T. Ishikawa.**
 „ **M. Matsuda.**

Za Stany Zjednoczone meksykańskie:

Podpisano: **Enrique Olarte.**
 „ **Victor Manuel Castillo.**

Za Nikaragwę:

Podpisano: **Leon Valiez.**

Za Norwegię:

Podpisano: **Hagerup.**
 „ **Chr. Th. Boe.**

Pour les Pays-Bas:

Signé: **P. R. A. Melvill van Carnbee.**
 „ **Molengraaff.**
 „ **Loder.**
 „ **C. D. Asser.**

Pour le Portugal:

Signé: **A. D. de Oliveira Soares.**

Pour la Roumanie:

Signé: **T. G. Djuvara.**

Pour la Russie:

Signé: **C. Nabokoff.**

Pour la Suède:

Signé: **Albert Ehrensvar.**
 „ **Einar Lange.**

Pour l'Uruguay:

Signé: **Luis Garabelli.**

Za Niderlandy:

Podpisano: **P. R. A. Melvill van Carnbee.**
 „ **Molengraaff.**
 „ **Loder.**
 „ **C. D. Asser.**

Za Portugalię:

Podpisano: **A. D. de Oliveira Soares.**

Za Rumunię:

Podpisano: **T. G. Djuvara.**

Za Rosyę:

Podpisano: **C. Nabokoff.**

Za Szwecyę:

Podpisano: **Albert Ehrensvar.**
 „ **Einar Lange.**

Za Uruguay:

Podpisano: **Luis Garabelli.**

Nos visis et perpensis conventionis hujus stipulationibus, illas omnes et singulas pro Austria et pro Hungaria ratas hisce confirmatasque habere profiteamur ac declaramus verbo Nostro promittentes Nos omnia quae in illis continentur, fideliter executioni mandaturos esse.

In quorum fidem majusque robur praesentes ratificationis Nostrae tabulas manu Nostra signavimus sigilloque Nostro adpresso firmari jussimus.

Dabantur Viennae die vicesima tertia mensis Januarii anno Domini millesimo nongentesimo decimo tertio, Regnorum Nostrorum sexagesimo quinto.

Franciscus Josephus m. p.

Leopoldus Comes Berchtold m. p.

Ad mandatum Sacrae Caesareae et Regiae Apostolicae Majestatis proprium:

Marcus Capello Comes a Wickenburg m. p.

Caes. et Reg. Caput sectionis.

III.

(Pierwopis.)

(Przekład.)

Protocole de signature.

Au moment de procéder à la signature des Conventions pour l'unification de certaines règles en matière d'abordage et en matière d'assistance et de sauvetage maritimes conclues à la date de ce jour, les Plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

Les dispositions desdites Conventions seront applicables aux colonies et possessions des Puissances contractantes, sous les réserves ci-après:

I. Le Gouvernement allemand déclare réserver ses résolutions au sujet de ses colonies. Il se réserve, pour chacune de celles-ci séparément, le droit d'adhérer aux Conventions et de les dénoncer.

II. Le Gouvernement danois déclare se réserver le droit d'adhérer auxdites Conventions et de les dénoncer pour l'Islande et les colonies ou possessions danoises séparément.

III. Le Gouvernement des États-Unis d'Amérique déclare se réserver le droit d'adhérer auxdites Conventions et de les dénoncer pour les Possessions insulaires des États-Unis d'Amérique.

IV. Le Gouvernement de Sa Majesté Britannique déclare se réserver le droit d'adhérer auxdites Conventions et de les dénoncer pour chacune des colonies, chacun des protectorats et territoires britanniques séparément, ainsi que pour l'île de Chypre.

V. Le Gouvernement italien se réserve d'adhérer ultérieurement aux Conventions pour les dépendances et colonies italiennes.

VI. Le Gouvernement des Pays-Bas se réserve d'adhérer ultérieurement aux Conventions pour les colonies et possessions néerlandaises.

VII. Le Gouvernement portugais déclare se réserver le droit d'adhérer ultérieurement aux Conventions pour les colonies portugaises.

Protokół podpisania.

Mając przystąpić do podpisania zawartych w dniu dzisiejszym układów w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do zderzenia się okrętów jakoteż co do udzielania pomocy i ratunku w niebezpieczeństwie na morzu, podpisani pełnomocnicy postanowili zgodnie, co następuje:

Postanowienia wymienionych układów winny być stosowane także do kolonii i posiadłości Mocarstw kontraktujących z następującymi zastrzeżeniami:

I. Rząd niemiecki oświadcza, że zastrzega sobie powzięcie postanowień co do swych kolonii. Zastrzega on sobie prawo przystąpienia do tych układów i wypowiedzenia ich ze względu na każdą z tych kolonii osobno.

II. Rząd duński oświadcza, że zastrzega sobie prawo przystąpienia do tych układów i wypowiedzenia ich osobno ze względu na Islandię oraz duńskie kolonie lub posiadłości.

III. Rząd Stanów Zjednoczonych Ameryki oświadcza, że zastrzega sobie prawo przystąpienia do tych układów i wypowiedzenia ich ze względu na posiadłości Stanów Zjednoczonych Ameryki na wyspach.

IV. Rząd Jego brytańskiej Mości oświadcza, że zastrzega sobie prawo przystąpienia do wymienionych układów, względnie wypowiedzenia ich osobno ze względu na każdą brytańską kolonię, każdy brytański protektorat oraz posiadłość, jakoteż ze względu na wyspę Cypr.

V. Rząd włoski zastrzega sobie prawo późniejszego przystąpienia do tych układów ze względu na włoskie przynależne posiadłości i kolonie.

VI. Rząd Niderlandów zastrzega sobie prawo późniejszego przystąpienia do tych układów ze względu na niderlandzkie kolonie i posiadłości.

VII. Rząd potugalski oświadcza, że zastrzega sobie prawo późniejszego przystąpienia do tych układów ze względu na kolonie portugalskie.

Ces adhésions pourront être notifiées soit par une déclaration générale comprenant toutes les colonies et possessions, soit par des déclarations spéciales. Pour les adhésions et dénonciations, on observera éventuellement la procédure indiquée dans les deux Conventions de ce jour. Il est entendu toutefois que lesdites adhésions pourront également être constatées dans le procès-verbal des ratifications.

En foi de quoi, les Plénipotentiaires soussignés ont dressé le présent protocole, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même des Conventions auxquelles il se rapporte.

Fait à Bruxelles, en un seul exemplaire, le 23 septembre 1910.

Pour l'Allemagne:

Signé: **Kracker von Schwarzenfeldt.**
" **Dr. G. Struckmann.**

Pour la République Argentine:

Signé: **Alberto Blancas.**

Pour l'Autriche et pour la Hongrie.

Signé: **S. Clary et Aldringen.**

Pour l'Autriche.

Signé: **Stephen Worms.**

Pour la Hongrie:

Signé: **Dr. François de Nagy.**

Pour la Belgique:

Signé: **A. Beernaert.**
" **Capelle.**
" **Ch. Lejeune.**
" **Louis Franck.**
" **Paul Segers.**

Pour les États-Unis du Brésil:

Signé: **Rodrigo Octavio de Langgaard Menezes.**

Pour le Chili:

Signé: **F. Puga-Borne.**

Pour la République de Cuba:

Signé: **Dr. F. Zayas.**

Pour le Danemark:

Signé: **W. Grevenkop Castenskiöld.**
" **Herman Halkier.**

O przystąpieniu tem można donieść zapomocą oświadczenia ogólnego, obejmującego wszystkie kolonie i posiadłości lub zapomocą osobnych oświadczeń. Przy przystąpieniu i wypowiedzeniu będzie się w danym razie stosować postępowanie, przewidziane w układach z dnia dzisiejszego. Istnieje jednak zgoda co do tego, że przystąpienie można stwierdzić także w protokole ratyfikacyjnym.

W dowód tego wygotowali podpisani pełnomocnicy niniejszy protokół, który ma mieć tę samą moc i skuteczność, jak gdyby postanowienia jego objęte były osnową samych układów, do których się odnoszą.

Działo się w Brukseli w jednym tylko wygotowaniu dnia 23. września 1910.

Za Państwo niemieckie:

Podpisano: **Kracker von Schwarzenfeldt.**
" **Dr. G. Struckmann.**

Za Rzeczpospolitą argentyńską:

Podpisano: **Alberto Blancas.**

Za Austryę i za Węgry:

Podpisano: **S. Clary und Aldringen.**

Za Austryę:

Podpisano: **Stephen Worms.**

Za Węgry:

Podpisano: **Dr. Franz von Nagy.**

Za Belgię:

Podpisano: **A. Beernaert.**
" **Capelle.**
" **Ch. Lejeune.**
" **Louis Franck.**
" **Paul Segers.**

Za Stany Zjednoczone brazylijskie:

Podpisano: **Rodrigo Octavio von Langgaard Menezes.**

Za Chile:

Podpisano: **F. Puga-Borne.**

Za Rzeczpospolitą Kuba:

Podpisano: **Dr. F. Zayas.**

Za Danię:

Podpisano: **W. Grevenkop Castenskiöld.**
" **Herman Halkier.**

Pour l'Espagne.

Signé: **Arturo de Baguer.**
 „ **Juan Spottorno.**
 „ **Ramon Sanchez de Ocaña.**
 „ **Faustino A. del Menzano.**

Pour les États-Unis d'Amérique:

Signé: **Walter C. Noyes.**
 „ **Charles C. Burlingham.**
 „ **A. J. Montague.**
 „ **Edwin W. Smith.**

Pour la France:

Signé: **Beau.**
 „ **Ch. Lyon-Caen.**

Pour la Grande-Bretagne:

Signé: **Arthur H. Hardinge.**
 „ **W. Pickford.**
 „ **Leslie Scott.**
 „ **Hugh Godley.**

Pour la Grèce:

Signé: **G. Diobouniotis.**

Pour l'Italie:

Signé: **Prince de Castagneto.**
 „ **Francesco Berlingieri.**
 „ **Francesco M. Mirelli.**
 „ **Prof. César Vivante.**

Pour le Japon:

Signé: **K. Nabeshima.**
 „ **Y. Irié.**
 „ **T. Ishikawa.**
 „ **M. Matsuda.**

Pour les États-Unis Mexicains:

Signé: **Enrique Olarte.**
 „ **Victor Manuel Castillo.**

Pour le Nicaragua:

Signé: **Léon Valiez.**

Pour la Norvège:

Signé: **Hagerup.**
 „ **Chr. Th. Boe.**

Pour les Pays-Bas:

Signé: **P. R. A. Melvill van Carnbee.**
 „ **Molengraaff.**
 „ **Loder.**
 „ **C. D. Asser.**

Za Hiszpanię:

Podpisano: **Arturo de Baguer.**
 „ **Juan Spottorno.**
 „ **Ramon Sanchez de Ocaña.**
 „ **Faustino A. del Manzano.**

Za Stany Zjednoczone Ameryki:

Podpisano: **Walter C. Noyes.**
 „ **Charles C. Burlingham.**
 „ **A. J. Montague.**
 „ **Edwin W. Smith.**

Za Francję:

Podpisano: **Beau.**
 „ **Ch. Lyon-Caen.**

Za Wielką Brytanię:

Podpisano: **Arthur H. Hardinge.**
 „ **W. Pickford.**
 „ **Leslie Scott.**
 „ **Hugh Godley.**

Za Grecję:

Podpisano: **G. Diobouniotis.**

Za Włochy:

Podpisano: **Prinz von Castagneto.**
 „ **Francesco Berlingieri.**
 „ **Francesco M. Mirelli.**
 „ **Prof. Cäsar Vivante.**

Za Japonię:

Podpisano: **K. Nabeshima.**
 „ **Y. Irié.**
 „ **T. Ishikawa.**
 „ **M. Matsuda.**

Za Stany Zjednoczone meksykańskie:

Podpisano: **Enrique Olarte.**
 „ **Victor Manuel Castillo.**

Za Nikaragwę:

Podpisano: **Leon Valiez.**

Za Norwegię:

Podpisano: **Hagerup.**
 „ **Chr. Th. Boe.**

Za Niderlandy:

Podpisano: **P. R. A. Melvill van Carnbee.**
 „ **Molengraaff.**
 „ **Loder.**
 „ **C. D. Asser.**

Pour le Portugal:

Signé: **A. D. de Oliveira Soares.**

Pour la Roumanie:

Signé: **T. G. Djuvara.**

Pour la Russie:

Signé: **C. Nabokoff.**

Pour la Suède:

Signé: **Albert Ehrensvard.**

„ **Einar Lange.**

Pour l'Uruguay:

Signé: **Luis Garabelli.**

Za Portugalię:

Podpisano: **A. D. de Oliyeira Soares.**

Za Rumunię:

Podpisano: **T. G. Djuvara.**

Za Rosyę:

Podpisano: **C. Nabokoff.**

Za Szwecyę:

Podpisano: **Albert Ehrensvard.**

„ **Einar Lange.**

Za Uruguay:

Podpisano: **Luis Garabelli.**

IV.

Protokół

złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, dotyczących międzynarodowego układu w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do zderzenia się okrętów.

**Procès-verbal
de Dépôt des ratifications.**

Les ratifications sur la Convention internationale pour l'unification de certaines règles en matière d'abordage, conclue à Bruxelles le 23 septembre 1910, de même que sur le Protocole de signature y annexé, devant, aux termes de l'article 16 de la Convention, être déposées à Bruxelles, le présent procès-verbal a été dressé à cet effet au Ministère des Affaires Étrangères de Belgique.

Ont été présentées au dépôt le 1er février 1913:

Les ratifications de Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse.

Signé: **v. Flotow.**

Les ratifications de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie.

Signé: **S. Clary et Aldringen.**

Les ratifications de Sa Majesté le Roi des Belges.

Signé: **J. Davignon.**

Les ratifications du Président de la République française.

Signé: **A. Klobukowski.**

Les ratifications de Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions britanniques au-delà des mers, Empereur des Indes.

Signé: **F. H. Villiers.**

Les ratifications du Président des États-Unis Mexicains.

Signé: **F. Gamboa.**

**Protokół
złożenia dokumentów ratyfikacyjnych.**

Ze względu na to, że dokumenty ratyfikacyjne, dotyczące międzynarodowego układu w celu jednolitego ustalenia pewnych norm co do zderzenia się okrętów, zawartego w Brukseli w dniu 23. września 1910 oraz protokół podpisania, dołączony do tego układu, należy po myśli postanowień artykułu 16. tegoż układu złożyć w Brukseli, wygotowano wedle tego niniejszy protokół w belgijskiem Ministerstwie spraw zewnętrznych.

Oddano do złożenia w dniu 1. lutego 1913:

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Cesarza niemieckiego, Króla pruskiego.

Podpisano: **v. Flotow.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Cesarza austriackiego, Króla czeskiego itd. i Apostolskiego Króla węgierskiego.

Podpisano: **S. Clary und Aldringen.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Króla belgijskiego.

Podpisano: **J. Davignon.**

Dokumenty ratyfikacyjne Prezydenta Rzeczypospolitej francuskiej.

Podpisano: **A. Klobukowski.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Króla Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandyi oraz brytańskich posiadłości zamorskich, Cesarza Indyi.

Podpisano: **F. H. Villiers.**

Dokumenty ratyfikacyjne Prezydenta Stanów Zjednoczonych meksykańskich.

Podpisano: **F. Gamboa.**

Les ratifications de Sa Majesté la Reine des Pays-Bas.

Signé: **O. D. van der Staal de Piershil.**

Les ratifications de Sa Majesté le Roi de Roumanie.

Signé: **G. M. Mitileneu.**

Les ratifications de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies.

Signé: **Koudacheff.**

La date du 1er février 1913 marquera le point de départ du délai d'un mois stipulé à l'article 16 de la Convention pour la mise en vigueur de celle-ci.

Conformément aux stipulations dudit article, les États signataires de la Convention qui n'ont pu déposer leurs ratifications à la date du 1er février 1913 conserveront, pendant une année encore à partir de cette dernière date, la faculté de procéder à la formalité dont il s'agit.

Bruxelles, le 1er février 1913.

Le Ministre des Affaires Étrangères de Belgique,

Signé: **J. Davignon.**

Au moment de procéder au dépôt des ratifications de Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, le Gouvernement allemand a déclaré adhérer aux Conventions pour toutes ses Colonies, sous réserve de n'en pas appliquer les règles aux indigènes et à leurs assimilés.

En déposant les ratifications de Sa Majesté Britannique sur les Conventions maritimes internationales signées à Bruxelles le 23 septembre 1910, le Ministre de Sa Majesté Britannique à Bruxelles déclare, conformément aux dispositions du Protocole de signature, signé à la même occasion, que le Gouvernement de Sa Majesté Britannique adhère aux Conventions pour les Colonies britanniques et Possessions étrangères suivantes:

Inde;
Bahamas;
Barbades;
Bermudes;
Guyane britannique;
Honduras britannique;
Ceylan;
Iles Falkland et leurs dépendances;

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszej Królowej Niderlandów.

Podpisano: **O. D. van der Staal de Piershil.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Króla rumuńskiego.

Podpisano: **P. M. Mitileneu.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Cesarza wszech Rosyan.

Podpisano: **Koudacheff.**

Data dnia 1. lutego 1913 jest tym terminem, od którego należy liczyć początek czasokresu miesięcznego, który ustanowiono zgodnie w artykule 16. układu dla wejścia tegoż w życie.

Po myśli postanowień przytoczonego artykułu mają te Mocarstwa, podpisane na układzie, które swych dokumentów ratyfikacyjnych nie mogły złożyć w dniu 1. lutego 1913, prawo dokonania w ciągu roku, licząc od tej daty, aktu formalnego, którego dotyczy niniejszy protokół.

Bruksela, dnia 1. lutego 1913.

Minister spraw zewnętrznych Belgii:

Podpisano: **J. Davignon.**

Mając przystąpić do złożenia dokumentów ratyfikacyjnych Najjaśniejszego Cesarza niemieckiego, Króla pruskiego, oświadczył Rząd niemiecki, że przystępuje do tego układu ze względu na wszystkie swe kolonie z tem zastrzeżeniem, że ułożonych zgodnie postanowień nie należy stosować do krajowców oraz osób, uważanych z nimi na równi.

Przy złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych Jego brytyjskiej Mości, odnoszących się do układów co do prawa morskiego, podpisanych w dniu 23. września 1910, oświadcza poseł Jego brytyjskiej Mości w Brukseli zgodnie z postanowieniami protokołu podpisania, przy tej samej sposobności podpisano, że Rząd Jego brytyjskiej Mości przystępuje do tych układów ze względu na następujące brytyjskie kolonie i zagraniczne posiadłości:

Indye;
Bahama;
Barbados;
Wyspy Bermuda;
Brytyjska Gajana;
Brytyjski Honduras;
Ceylon;
Wyspy Falklandzkie oraz wyspy do nich należące;

Fidji;
 Gambie;
 Gibraltar;
 Côte d'or;
 Grenade;
 Hongkong;
 Jamaïque, y compris les Iles Turques et
 Caïques et les Iles Cayman;
 Iles Sous-le-Vent: Antigua, Dominique, Mont-
 serrat, Saint-Christophe, Nevis, Iles Vierges;
 Malte;
 Maurice;
 Ile Norfolk;
 Papoua;
 Sainte-Hélène;
 Sainte-Lucie;
 Saint-Vincent;
 Seychelles;
 Sierra Leone;
 Nigérie du Sud, y compris le Protectorat;
 Straits Settlements, y compris Labuan;
 Trinité et Tabago;

Le Gouvernement de Sa Majesté Britannique
 adhère également aux-dites Conventions pour l'Ile
 de Chypre, pour les États malais fédérés de Perak,
 Selangor, Negri-Sembilan et Pahang, pour les Pro-
 tectorats britanniques suivants:

Protectorat de l'Afrique Orientale;
 Protectorat des Iles Gilbert et Ellice;
 Protectorat des Iles Salomon;
 Protectorat du Somaliland;
 et pour Wei-hai-Wei.

Signé: F. H. Villiers.

Fidji;
 Gambia;
 Gibraltar;
 Złote Wybrzeże;
 Grenada;
 Hongkong;
 Jamajka razem z wyspami Turks oraz wyspami
 Caicos i Cayman;
 Wyspy pod wiatrem: Antigua, Dominica, Mont-
 serrat, Sw. Krzysztofa, Newis, wyspy Dziewicze;
 Malta;
 Maurycyusz;
 Wyspy Norfolk;
 Papua;
 Św. Helena;
 Św. Łucya;
 Św. Wincenty;
 Seychelle;
 Sierra Leone;
 Południowa Nigerya razem z protektoratem;
 Straits Settlements razem z Labuanem;
 Trynidad i Tobago.

Rząd Jego brytańskiej Mości przystępuje
 nadto do wymienionych układów ze względu na
 wyspę Cypr, Związkowe państwa malajskie Perak,
 Selangor, Negri Sembilan i Pahang oraz ze względu
 na następujące brytańskie protektoraty:

protektorat Afryki wschodniej;
 protektorat wysp Gilbert i Ellice;
 protektorat wysp Salomona;
 protektorat Kraju Somali
 i ze względu na Wei-hai-wei.

Podpisano: F. H. Villiers.

V.

Protokół

złożenia dokumentów ratyfikacyjnych, dotyczących międzynarodowego układu z dnia
 23. września 1910 celem jednolitego ustalenia pewnych norm co do udzielania pomocy
 i ratunku w niebezpieczeństwie na morzu.

Procès-verbal de Dépôt des ratifications.

Les ratifications sur la Convention internationale
 pour l'unification de certaines règles en matière
 d'assistance et de sauvetage maritimes, conclue à
 Bruxelles le 23 septembre 1910, de même que sur
 le Protocole de signature y annexé, devant, aux
 termes de l'article 18 de la Convention, être déposées

Protokół złożenia dokumentów ratyfika- cyjnych.

Ze względu na to, że dokumenty ratyfikacyjne,
 dotyczące międzynarodowego układu w celu jedno-
 litego ustalenia pewnych norm co do udzielania po-
 mocy i ratunku w niebezpieczeństwie na morzu, za-
 wartego w Brukseli w dniu 23. września 1910, oraz
 protokół podpisania, dołączony do tego układu,

à Bruxelles, le présent procès-verbal a été dressé à cet effet au Ministère des Affaires Étrangères de Belgique.

Ont été présentées au dépôt le 1er février 1913:

Les ratifications de Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse.

Signé: **v. Flotow.**

Les ratifications de Sa Majesté l'Empereur d'Autriche, Roi de Bohême etc. et Roi Apostolique de Hongrie.

Signé: **S. Clary et Aldringen.**

Les ratifications de Sa Majesté le Roi des Belges.

Signé: **J. Davignon.**

Les ratifications du Président des États-Unis d'Amérique.

Signé: **Theodore Marburg.**

Les ratifications du Président de la République française.

Signé: **A. Klobukowski.**

Les ratifications de Sa Majesté le Roi du Royaume-Uni de la Grande-Bretagne et d'Irlande et des Possessions britanniques au delà des mers, Empereur des Indes.

Signé: **F. H. Villiers.**

Les ratifications du Président des États-Unis Mexicains.

Signé: **F. Gamboa.**

Les ratifications de Sa Majesté la Reine des Pays-Bas.

Signé: **O. D. van der Staal de Piershil.**

Les ratifications de Sa Majesté le Roi de Roumanie.

Signé: **G. M. Mitilineu.**

Les ratifications de Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies.

Signé: **Koudacheff.**

La date du 1er février 1913 marquera le point de départ du délai d'un mois stipulé à l'article 18 de la Convention pour la mise en vigueur de celle-ci.

należy po myśli postanowień artykułu 18. tegoż układu złożyć w Brukseli, wygotowano wedle tego niniejszy protokół w belgijskiem Ministerstwie spraw zewnętrznych.

Oddano do złożenia w dniu 1. lutego 1913.

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Cesarza niemieckiego, Króla pruskiego.

Podpisano: **v. Flotow.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Cesarza austriackiego, Króla czeskiego itd. i Apostolskiego Króla węgierskiego.

Podpisano: **S. Clary und Aldringen.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Króla belgijskiego.

Podpisano: **J. Davignon.**

Dokumenty ratyfikacyjne Prezydenta Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Podpisano: **Theodore Marburg.**

Dokumenty ratyfikacyjne Prezydenta Rzeczypospolitej francuskiej.

Podpisano: **A. Klobukowski.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Króla Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii oraz brytańskich posiadłości zamorskich, Cesarza Indyi.

Podpisano: **F. H. Villiers.**

Dokumenty ratyfikacyjne Prezydenta Stanów Zjednoczonych meksykańskich.

Podpisano: **F. Gamboa.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszej Królowej Niderlandów.

Podpisano: **O. D. van der Staal de Piershil.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Króla rumuńskiego.

Podpisano: **G. M. Mitilineu.**

Dokumenty ratyfikacyjne Najjaśniejszego Cesarza wszech Rosyan.

Podpisano: **Koudacheff.**

Data dnia 1. lutego 1913 jest tym terminem, od którego należy liczyć początek czasokresu miesięcznego, który ustanowiono zgodnie w artykule 18. układu dla wejścia tegoż w życie.

Conformément aux stipulations dudit article, les États signataires de la Convention qui n'ont pu déposer leurs ratifications à la date du 1er février 1913, conserveront, pendant une année encore à partir de cette dernière date, la faculté de procéder à la formalité dont il s'agit.

Bruxelles, le 1er février 1913.

Le Ministre des Affaires Étrangères de Belgique,

Signé: **J. Davignon.**

Au moment de procéder au dépôt des ratifications de Sa Majesté l'Empereur d'Allemagne, Roi de Prusse, le Gouvernement allemand a déclaré adhérer aux Conventions pour toutes ses Colonies, sous réserve de n'en pas appliquer les règles aux indigènes et à leurs assimilés.

En déposant les ratifications de Sa Majesté Britannique sur les Conventions maritimes internationales signées à Bruxelles le 23 septembre 1910, le Ministre de Sa Majesté Britannique à Bruxelles déclare, conformément aux dispositions du Protocole de signature, signé à la même occasion, que le Gouvernement de Sa Majesté Britannique adhère aux Conventions pour les Colonies britanniques et Possessions étrangères suivantes:

Inde;
Bahamas;
Barbades;
Bermudes;
Guyane britannique;
Honduras britannique;
Ceylan;
Iles Falkland et leurs dépendances;

Fidji;
Gambie;
Gibraltar;
Côte d'or;
Grenade;
Hongkong;
Jamaïque, y compris les Iles Turques et Caïques et les Iles Cayman;

Iles Sous-le-Vent: Antigua, Dominique, Montserrat, Saint-Christophe, Nevis, Iles Vierges;

Malte;
Maurice;
Ile Norfolk;
Papoua;
Sainte-Hélène;
Sainte-Lucie;
Saint-Vincent;
Seychelles;

Po myśli postanowień przytoczonego artykułu mają te Mocarstwa, podpisane na układzie, które swych dokumentów ratyfikacyjnych nie mogły złożyć w dniu 1. lutego 1913, prawo dokonania w ciągu roku, licząc od tej daty, aktu formalnego, którego dotyczy niniejszy protokół.

Bruksela, dnia 1. lutego 1913.

Minister spraw zewnętrznych Belgii:

Podpisano: **J. Davignon.**

Mając przystąpić do złożenia dokumentów ratyfikacyjnych Najjaśniejszego Cesarza niemieckiego, Króla pruskiego, oświadczył Rząd niemiecki, że przystępuje do tego układu ze względu na wszystkie swe kolonie z tem zastrzeżeniem, że ułożonych zgodnie postanowień nie należy stosować do krajowców oraz osób, uważanych z nimi na równi.

Przy złożeniu dokumentów ratyfikacyjnych Jego brytańskiej Mości, odnoszących się do układów co do prawa morskiego, podpisanych w dniu 23. września 1910, oświadcza poseł Jego brytańskiej Mości w Brukseli zgodnie z postanowieniami protokołu podpisania, przy tej samej sposobności podpisanego, że Rząd Jego brytańskiej Mości przystępuje do tych układów ze względu na następujące brytańskie kolonie i zagraniczne posiadłości:

Indye;
Bahama;
Barbados;
Wyspy Bermuda;
Brytańska Gujana;
Brytański Honduras;
Ceylon;
Wyspy Falklandzkie oraz wyspy do nich nale-
żące;

Fidzi;
Gambia;
Gibraltar;
Złote Wybrzeże;
Grenada;
Hongkong;
Jamaika razem z wyspami Turks oraz wyspami Caicos i Cayman;

Wyspy pod wiatrem: Antigua, Dominica, Montserrat, Św. Krzysztofa, Newis, wyspy Dziewicze;

Malta;
Maurycusz;
Wyspy Norfolk;
Papua;
Św. Helena;
Św. Lucia;
Św. Wincenty;
Seychelle;

Sierra Leone;
Nigérie du Sud, y compris le Protectorat;
Straits Settlements, y compris Labuan;
Trinité et Tabago.

Le Gouvernement de Sa Majesté Britannique adhère également aux dites Conventions pour l'île de Chypre, pour les Etats malais fédérés de Perak, Selangor, Negri-Sembilan et Pahang, pour les Protectorats britanniques suivants:

Protectorat de l'Afrique Orientale;
Protectorat des Iles Gilbert et Ellice;
Protectorat des Iles Salomon;
Protectorat du Somaliland;

et pour Wei-hai-Wei.

Signé: **F. H. Villiers.**

Sierra Leone;
Południowa Nigerya razem z protektoratem;
Straits Settlements razem z Labuanem;
Trynidad i Tobago.

Rząd Jego brytańskiej Mości przystępuje nadto do wymienionych układów ze względu na wyspę Cypr, Związkowe państwa malajskie Perak, Selangor, Negri Sembilan i Pahang oraz ze względu na następujące brytańskie protektoraty:

protektorat Afryki wschodniej;
protektorat wysp Gilbert i Ellice;
protektorat wysp Salomona;
protektorat Kraju Somali

i ze względu na Wei-hai-wei.

Podpisano: **F. H. Villiers.**

Powyższe układy i protokoły ogłasza się z tym dodatkiem, że obu układom międzynarodowym z dnia 23. września 1910 oraz protokołowi ich podpisania udzieliły obie Izby Rady państwa zgodnego z konstytucją zatwierdzenia.

Wiedeń, dnia 26. lutego 1913.

Stürgkh wlr.

Hochenburger wlr.

Schuster wlr.